Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 143 (6. 932) 1989 йил 22 июнь, пайшанба. Баҳоси 3 тийин

СССР Олий Советида

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков 20 июнда СССР Олий Совети комитетлари ва палаталарининг комиссияларида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, СССР мудофаа министри, СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси лавозимларига номзодларни тақдим этди.

Депутатлар мазкур таклифларни диққат-эътибор билан кўриб чиқдилар, номзодларнинг фикрларини эшитдилар ва муҳокама қилдилар, ўз хулосаларини ишлаб чиқдилар, бу хулосалар СССР Олий Советига тақдим этилади. СССР Олий суди составига номзодлар ҳам кўриб чиқилди.

(ТАСС).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг 19 июндаги мажлисида СССР халқ депутатлари биринчи съездининг якунлари муносабати билан партия ташкилотларининг иши масалалари кўриб чиқилди. Мажлисда таъкидланганидек, съезд мамлакатимизнинг сиёсий тарихида, граждан давлатини, ҳуқуқий давлатни барпо этишда жуда катта воқеа бўлди. Съезд давлат ҳокимиятини бутун тўлалигича халқ депутатлари Советлари қўлига топширишда муҳим босқич бўлди, мамлакатни бошқаришда, жамият олдида турган социал-иқтисодий, сиёсий ва маънавий муаммоларни ҳал қилишда ваколатли органларнинг имкониятлари жуда катта эканлигини кўрсатди. Тўла рўй-ростлик ва ошкоралик вазиятида жамиятнинг барча табақалари манфаатларини ҳисобга олиш асосида давлат қарорларини коллектив бўлиб ишлаб чиқишда қимматли тажриба орттирилди.

СССР халқ депутатлари съездда катта ва ўткир масалаларни кўтариб чиқдилар, мулоҳазалар ва баҳоларнинг хилма-хиллиги, танқидий руҳ жамиятдаги ишларнинг аҳволидан, энг аввало экономика, социал соҳа ва миллатлараро муносабатлардаги ишларнинг аҳволидан қониқмаслик мавжудлигини акс эттирди. Бўлиб ўтган мунозараларнинг ошкора туси қайта қуриш давомида йўл қўйилган нуқсонлар ва хатоларни ҳам, шунингдек ютуқларни ҳам яхшироқ англаб олишга имкон берди.

Сиёсий бюро КПСС Марказий Комитетининг бўлимларига съездда ўртага қўйилган, уларнинг фаолияти соҳасига тааллуқли масалаларни ҳар томонлама кўриб чиқишни, ана шу масалаларни амалда ҳал қилиш йўлларини белгилашни топширди. Иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларига, ўлка ва область партия комитетларига депутатларнинг партия ташкилотлари ва партия комитетлари, хўжалик органлари ва ташкилотларнинг раҳбар коммунистларига тааллуқли танқидий мулоҳазалари ва таклифларини ҳисобга олиш тавсия этилди.

Партия ташкилотлари ўз ишларида энг муҳим ҳаётий муаммоларнинг тезроқ ҳал қилиниши иқтисодий ислоҳотни изчиллик билан амалга оширишга, меҳнатни яхшилашга, халқ хўжалигининг барча соҳаларида қаттиқ интизом бўлишига, масъулиятсизлик ва бўшашувчанлик кўринишларини, қонунга ҳурматсизлик кўринишларини қатъият билан бартараф этишга бевосита боғлиқлиги принципига асосланишлари муҳимдир.

СССР халқ депутатлари съезди якунлари муносабати билан партиявий, мафкуравий ишларни қайта қуришнинг, партия ва давлат вазифаларини аниқ белгилаб қўйишнинг, партия комитетлари раҳбарликнинг сиёсий усулларини, турли ижтимоий кучлар билан мулоқот олиб бориш санъатини эгаллашининг ғоят муҳимлиги таъкидлаб ўтилди. Қайта қуриш ғоясининг ташаббускори ва кафолатчиси бўлган партия ўзини жамиятда ана шу жараёнларнинг боришидан анча тезроқ қайта қуриши керак.

Мажлисда Ўзбекистон ССРнинг Фарғона областидаги воқеалар тўғрисида Н. И. Рижков билан В. М. Чебриковнинг ахбороти кўриб чиқилди. Фожиали оқибатларга олиб келган воқеаларнинг сабабларини чуқур ўрганиш ҳамда мамлакатнинг ана шу регионига хос бўлган кўпгина социал-иқтисодий муаммоларни ҳал этиш йўлларини белгилаш зарурлиги таъкидланди.

Республика партия ташкилотларига ўз куч-ғайратларини ёшлар билан иш олиб боришга, уларни ишга жойлаштиришга, Ўзбекистонда миллатлараро муносабатларни соғломлаштириш вазифаларини ҳал қилишга қаратиш тавсия этилди. Юз берган воқеаларга принципиаллик билан сиёсий баҳо бериш, қонун кучидан фойдаланиб, ҳуқуқ-тартиботни бузувчиларни қаттиқ жазолаш, коммунист деган юксак номга доғ туширган партия аъзоларини жавобгарликка тортиш зарур. Бошбошдоқлик ва ур-йиқитларни тайёрлаган ва йўналтириб турган жиноий кучлар аниқланиши керак. Республика аҳолиси ўртасида тушунтириш ва ахборот ишларини кенг авж олдириш ва бу соҳадаги фаолликни бўшаштирмаслик, Фарғона областида ва бошқа областларда юз берган воқеаларнинг ҳақиқий сабабларини холисона кўрсатиб бериш муҳимдир.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг месхети турклари учун, қайси миллатга мансублигидан қатъи назар бутун аҳоли учун истиқомат жойларида уларнинг хавфсизлик шароитида яшаши ва меҳнат қилишига имкон берадиган муҳитни таъминлаш юзасидан зарур чораларни амалга ошириши маълумот учун қабул қилинди.

Сиёсий бюро М. С. Горбачевнинг ГФРга визити тўғрисидаги ахборотини эшитди ва унинг ГФР федерал Президенти Р. Фон Вайцзеккер, ГФР федерал канцлери Г. Коль, бошқа давлат, сиёсат ва жамоат арбоблари, ана шу мамлакатнинг савдо-саноат доиралари вакиллари билан музокаралари ва учрашувларининг якунларини тўла-тўкис маъқуллади. Визит доирасида Э. А. Шеварднадзе, А. Н. Яковлев ва И. С. Силаев фойдали суҳбатлар ўтказганликлари таъкидланди.

Музокараларнинг бориши, батафсил фикрлашиш икки томонлама муносабатлар ва халқаро муаммоларнинг энг асосий жиҳатларини, жумладан қуролсизланиш, Умумевропа хонадонини барпо этишни, экология муаммоларини ўз ичига олди. Иккала томон чинакам яхши қўшничилик ва ҳалол шерикчилик асосида барча соҳаларда ҳамкорликни изчиллик билан ривожлантириш, унга амалда янги сифат ва кўлам бағишлашга қатъий аҳд қилганлигини айтди.

Шундай қилиб визит СССР — ГФР муносабатларида муҳим воқеа бўлди, Умумевропа аҳамиятига эга бўлди. Икки мамлакат халқларининг муҳолифлик даврига чек қўйиш ҳамда тинчлик, ҳозирги ва келажак авлодларнинг бахт-саодатини кўзлаб самарали алоқалар йўлига ўтишга интилиши визит натижаларида мужассамлашган.

Визит чоғида имзоланган Қўшма баёнот катта сиёсий, амалий омилга эгадир. Бу — СССР билан ГФР муносабатларининг кўп йилларга мўлжалланган, янги сиёсий тафаккур принципларидан келиб чиқувчи ҳамда ҳозирги даврнинг реалликларини, Европа тарқоқлигини бартараф этишга қаратилган тенденциянинг мустаҳкамланаётганлигини тегишли даражада ҳисобга олувчи кенг қарашлар системасига хос негиздир. Қўшма баёнот Москва шартномаси ғояларини янги шароитда ривожлантириб, урушдан кейин вужудга келган тузумга, чегараларнинг дахлсизлигига амал қилишга асосланиб, Европа муносабатларини ва умуман халқаро муносабатларни модернизациялаш ишига катта ҳисса бўлиб қўшилди.

М. С. Горбачевга, бутун совет делегациясига ГФР ҳукумати, шунингдек ГФР аҳолисининг ғоят кенг табақалари кўрсатган самимий шодҳуррамлик ва меҳмондўстлик Совет Иттифоқида зўр мамнуният билан кутиб олинди. Совет кишилари буни қайта қуриш ва янгиланиш йўлига қатъий ўтган, қуролланиш пойгаси тўхтатилиши, инсониятни уруш хавфидан халос қилиш учун изчиллик билан курашаётган мамлакатга ҳурмат туйғуларининг кўриниши деб ҳисобламоқдалар.

Мажлисда Э. А. Шеварднадзенинг Германия Демократик Республикасига расмий дўстлик визити якунлари тўғрисидаги ахбороти кўриб чиқилди. Берлинда қардош ГДР раҳбарлари билан бўлиб ўтган фикрлашувлар икки томонлама муносабатларнинг, жаҳон ва Европа сиёсатининг асосий масалалари юзасидан иккала мамлакат позицияларининг муштараклигини тасдиқлаганлиги, уларнинг халқаро вазиятда бошланган ижобий ўзгаришларга муқаррар тус беришга интилаётганлиги мамнуният билан қайд этилди.

Сиёсий бюро мажлисида кадрлар масаласи ҳамда партия турмуши ва ижтимоий турмушнинг баъзи бошқа масалалари муҳокама қилинди.

Истеъмол буюмлари манзур

⊙ ТОШКЕНТ трактор заводи коллективи пахтакорларимизни техника ва унинг эҳтиёт қисмлари билан таъминлаш билан бирга халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқаришга ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Булар орасида йиғма каравотлар ва кичик ёшдагилар учун йиғма кресло, нарвонлар ҳам бор. Шунингдек, улар маданият ва истироҳат боғларида кичкинтойлар мириқиб ҳордиқ чиқаришлари учун турли хил аттракционлар ва спорт иншоотлари учун зарур ашёларни ишлаб чиқаришга киришдилар.

Корхонада тайёрланаётган ППУ-32 маркали кўчма асаларилари инлари ҳам бол етиштирувчи хўжаликларга маъқул келди. Чунки уларда бир йўла 32 қутини истаган жойга бемалол олиб бориш мумкин.

Куни-кеча корхона халқ истеъмоли буюмлари тайёрлаш квартал планини муддатидан олдин адо этди. Планга қўшимча 64 минг сўм маҳсулот тайёрланди.

А. МАННОПОВ.

Ҳамкорлик самараси

⊙ «ТАШСЕЛЬМАШ» заводида қуйилмани қолиплайдиган янги автомат линия ишга туширилди. Бу такомиллашган ускунани «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси завод инженер-техник ходимларининг ҳамкорлигида яратган.

— Натижада машинасозлик корхонасида ишдан чиққан эски машиналарда қолиплаш ишига барҳам берилди, — дейди «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси директор ўринбосари В. П. Обухов. — Қўл меҳнати кескин қисқарди, иш шароити яхшиланди. Кўпгина ишлар механизация зиммасига юклатилди.

Янги ускуна бир кеча-кундузда 800 дан ортиқ қолипдаги қуюлмани тайёрлайди. Бу илгариги натижага қараганда икки маротаба кўпдир.

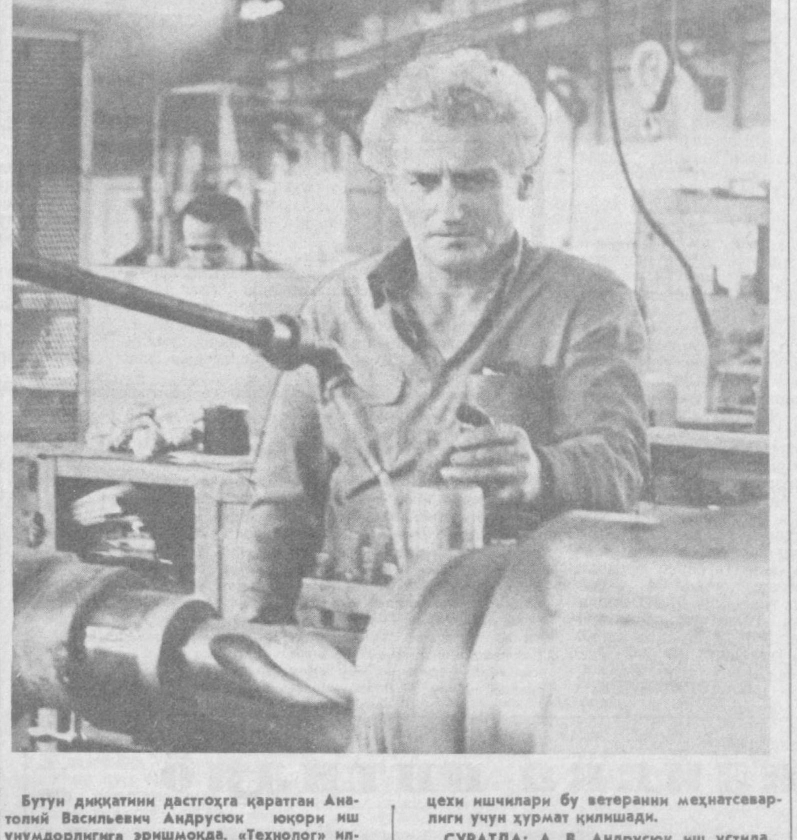

Бутун диққатини дастгоҳга қаратган Анатолий Васильевич Андрусюк юқори иш унумдорлигига эришмоқда. «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли Ильич номли заводининг йиғув механика цехи ишчилари бу ветеранни меҳнатсеварлиги учун ҳурмат қилишади.

СУРАТДА: А. В. Андрусюк иш устида.

Р. Шарипов сурати.

Уй қурилиши бошланди

⊙ ГЕНЕРАЛ Узоқов кўчасидаги 135 оилага мўлжалланган 9 қаватли турар жой биноси қурилиши бошланди.

Бунёдкорлик ишларини «Ташгорстрой» территориал қурилиш бирлашмасига қарашли 2-уйсозлик комбинатининг 4-қурилиш бошқармаси коллективи олиб бормоқда.

— Бинокорларимизнинг шижоати баланд, — дейди катта прораб Н. Кашенко. — Қурилиш монтаж ишларини сентябрь ойига якунлашга аҳд қилинган. Қурувчиларимизнинг қарорлари қатъий, улар мавжуд имкониятлардан унумли фойдаланишмоқда.

Ишчи коллективларида

«Устозларга эргашдим...»

Жўрабекнинг кўнгли қувончга, қўли гулларга тўлиб тошди. Уни ҳамкасблари, дўстлари, шогирдлари эришган ютуғи билан чин дилдан муборакбод этишди, меҳнатда янги ютуқлар тилашди...

Ҳа, Тошкент тўқимачилик комбинатининг йирик корхонаси 1-йигирув-тўқув фабрикасида меҳнат илғорлари, беш йиллик зарбдорлари кўп. Ленин ордени кавалери, кўпстанокчи ишчи Сирожиддин Пўлатовдан сўнг, ҳамиша унинг сменадоши, моҳир мастер ёрдамчиси Жўрабек Тўйчибоевнинг номи ифтихор билан тилга олинади. Сабаби, бу йигит ана шундай устозларга эргашди, камтарин ва ҳалол меҳнати билан, бой тажрибаси ва маҳорати билан коллективда ҳурмат топди, эътибор қозонди.

Касбдош дўсти Сирожиддин ака сингари у ҳам дастгоҳлар сонини ошириб, юқори зичликда ишлади. Шу орада кўплаб шогирдлар орттирди, тўқувчиларнинг энг яқин кўмакдоши бўлди. Ёшлардан иборат бригада тузди, унга ўзи бошчилик қилиб, социалистик мусобақада бир неча бор ғолибликни эгаллади. Кейинчалик бу бригада ҳам меҳнатнинг самарали усулларига ўтди, бригада пудрати, сўнгра эса, хўжалик ҳисоби асосида иш юритиб, қатор муваффақиятларга эришмоқда.

Кўпинча цехда унинг эришаётган ютуқлари сири ҳақида сўрашади. Шунда Жўрабек мийиғида кулиб, «Бунинг ҳеч қандай сири йўқ, менимча дастгоҳлар «тили»ни тушуниш, уларни ҳамиша соз ҳолда сақлашда бўлса керак. Ахир, бежиз айтишмаган-ку, иш қуролинг соз бўлса, машаққатинг оз бўлар», деб жавоб беради.

Дарҳақиқат, цехдаги дастгоҳлар ичидан замонавийсини топиш қийин. Бинобарин, бу ерда маънавий жиҳатдан эскириб техник талабларга тўла жавоб бера олмай қолган дастгоҳларни ҳам ҳамиша соз ҳолда, ишга шай сақлай билиш — мастер ёрдамчисидан катта маҳорат ва бой малака талаб этади! Жўрабекда эса айнан мана шу фазилатлар тўла мужассам.

Яқинда у олти йиллик топшириқни муваффақиятли адо этгани тўғрисида меҳнат рапорти топширди. Унинг ўн иккинчи беш йиллик бошидан буён ишлаб чиқарган маҳсулоти — 5 миллион метрдан ошиб кетган.

Бу меҳнат фидойиси ҳақида қанча ёзсак, шунча оз. Зеро, танлаган касби ҳам, меҳнати ҳам таҳсинга лойиқ. Ўз касбига бўлган меҳри туфайли, унга бўлган мислсиз иштиёқи туфайли бахтини топди. Цехнинг энг чаққон, ширинзабон тўқувчиси Маҳфиратхон унга бир умрлик вафодор ёр бўлди! Мана, бир неча йилдирки, улар биргаликда корхонада аҳил меҳнат қилишмоқда, фарзандларни тарбиялаб, вояга етказишмоқда. Цехда ҳозир ёнма-ён меҳнат қилиб, бошқаларга намуна бўлишяпти.

Айни кунларда Ж. Тўйчибоевнинг меҳнат календарида еттинчи йил, яъни 1992 ҳисоби очилди. Маррадан ўзган йигит янги, юксак довонлар сари дадил одимламоқда. Маҳфиратхон эса унга ҳаётда ҳам, меҳнатда ҳам чин йўлдошдир.

З. ДЎСТМУҲАМЕДОВА.

Маҳаллада учрашув

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари М. Ҳ. Холмуҳамедов Тошкент шаҳар Октябрь районидаги «Авангард» маҳалласи аҳли билан учрашди. У республикани яқин вақт ичида ва келгусида ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш планлари тўғрисида сўзлаб берди, Фарғона областидаги воқеаларга тўхталди. Партия ва ҳукумат аҳолини иш билан таъминлаш, ижтимоий муаммо ҳамда бошқа муаммоларни ҳал этиш борасида амалий чоралар кўраётганликлари таъкидланди. Фарғона областининг бир қанча аҳоли пунктларида рўй берган фожиа энди ҳеч қаерда ва ҳеч қачон такрорланмаслиги керак. Айрим безориларнинг ҳуқуққа зид ҳаракатлари билан ўзбек халқи ўртасида ҳеч қандай алоқа йўқ. Ҳукумат комиссияси аҳволни барқарорлаштириш учун имкони бўлган ҳамма ишни қилмоқда. Одамлар иғвогарликдан иборат миш-мишларга учмасликлари лозим.

М. Ҳ. Холмуҳамедов йиғилганларнинг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтарди.

(ЎзТАГ).

Активлар йиғилиши

21 июнда Тошкент области партия-хўжалик активларининг йиғилиши бўлди. Йиғилиш қатнашчилари республика партия-хўжалик активлари йиғилиши қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни муҳокама қилдилар.

Фарғона водийсидаги, Ўзбекистоннинг бошқа районларидаги вазиятни изга солиш юзасидан ҳукумат комиссияси, партия, совет, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари кўраётган чора-тадбирлар маъқулланди.

Юз берган воқеалар ғоявий-тарбиявий ишларнинг бўшаштириб юборилганлиги, вужудга келаётган вазиятга баҳо беришдаги хатоларнинг натижаси эканлиги таъкидланди. Ҳозир жанжалкашларнинг аҳволни беқарор қилишга, нифоқ сочишга ҳар қандай уринишларининг пайини қирқиш лозим. Аҳоли орасида кенг миқёсда тушунтириш ишларини олиб бориш, барча миллат вакилларининг осойишта яшашлари ва бунёдкорлик ишлари билан шуғулланишлари учун ишончли кафолатни таъминлаш зарурлиги таъкидлаб ўтилди.

Активлар йиғилишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мирқосимов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

⊙ **Тошкент области партия-хўжалик активларининг йиғилиши тўғрисидаги батафсил ҳисобот газетада эълон қилинади.**

Илмий-амалий конференция

Тошкент шаҳрида республика прокуратура органлари ёш мутахассисларининг илмий-амалий конференцияси бўлди. Конференция қатнашчилари ҳозирги даврда прокуратура олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон ССР прокурорининг ўринбосари П. Г. Кушнир докладида ва нутқларда ҳуқуқий давлатни барпо этишга, мавжуд қонунларни янгилашга, прокурорлик назоратининг бутун системасини тубдан қайта қуришга алоҳида эътибор берилди. Конференцияда ёшлар ўртасида тарбиявий ишлар савиясини ошириш зарурлиги таъкидланди. Ёшларга эътиборсизлик оқибатида уларнинг фаолияти баъзан жиноий муҳит таъсирида қолмоқда. Бу айниқса Фарғона областидаги фожиали воқеаларда яққол намоён бўлди.

Конференция қатнашчилари республика прокуратура органлари ёш мутахассислари кенгашини сайладилар.

(ЎзТАГ).

Тонгги газеталарда

⊙ **СССР Олий Совети Раиси М. С. Горбачевнинг тинчлик ва қуролсизланиш учун олтилар ташаббусининг беш йиллиги муносабати билан Аргентина, Греция, Ҳиндистон, Мексика, Танзания ва Швеция раҳбарларига йўллаган мактуби эълон қилинган.**

⊙ **20 июнь куни Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советининг Раиси М. С. Горбачев билан Эрон Ислом Республикаси ислом кенгаши мажлисининг раиси, қуролли кучлар олий бош қўмондони вазифасини ижро этувчи А. А. Ҳошимий-Рафсанжоний ўртасида музокаралар бошланди. Бугун газеталарда ана шу музокаралар ҳақида ҳисобот эълон қилинган.**

⊙ **20 июнь куни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Президиумининг навбатдаги мажлиси бўлди. Унда республикани иқтисодий ва социал жиҳатдан ривожлантиришга оид бир қанча масалалар муҳокама қилинди.**

⊙ **«Деҳқон меҳнатига ҳурмат» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.**

Футбол

«Пахтакор»—«Динамо» (Ботуми)—3:0

Кеча Тошкентнинг «Пахтакор» командаси футбол бўйича СССР биринчилигининг навбатдаги турида ўз майдонида Ботумининг «Динамо» командасини қабул қилди. Майдон эгалари рақиблари дарвозасига жавобсиз уч тўп киритиб, йирик ҳисобда ғалаба қозонишди. Меҳмонлар дарвозасига тўпларни 60-минутда И. Шквирин, 68-минутда А. Абдураимов, 87-минутда А. Пятницкий киритдилар.

Бу ғалабадан сўнг пахтакорчилар турнир жадвалининг учинчи поғонасига кўтарилишди. Чунки бунга қадар ана шу ўринни эгаллаб турган Кишинёвнинг «Нистру» командаси Москвада МАСК коллективидан 0:4 ҳисобида мағлубиятга учради.

Шу турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Қайрат» — «Кубань» — 4:1, «Геолог» — «Спартак» — 2:0, «Шинник» — «Нефтчи» — 1:0, «Гурия» — «Металлург» — 2:1, «Динамо» (Ст) — АСК (Р—Д) — 2:0, «Факел» — «Торпедо» — 4:1, «Ростсельмаш» — «Котайк» — 0:0, «Кузбасс» — «Таврия» — 1:0.

Пахтакорчилар навбатдаги тур учрашувини ҳам ўз майдонларида ўтказишади. 24 июнь куни улар «Кубань» коллективи билан куч синашадилар.

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

● **БОНН.** КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Советининг Раиси Михаил Горбачевнинг визити Германия Федератив Республикаси ва Совет Иттифоқи ўртасида сифат жиҳатдан янгича сиёсий иқлимни вужудга келтиришга ва ҳамкорликни активлаштиришга ёрдам берди. Ғарбий Германиядаги «Сименс» концернининг яқинда Москвадан қайтиб келган вице-президенти Райнер Халлауер ДПА агентлиги мухбири билан суҳбатда ана шуларни таъкидлади.

● **НЬЮ-ЙОРК.** Сешанба куни БМТ қароргоҳида Фаластин масаласи хусусидаги икки кунлик семинар якунланди, ушбу анжуман қатнашчилари халқаро ҳамжамиятга мурожаат қилиб, бутун Яқин Шарқ можаросида асосий ўрин тутган Фаластин муаммосини ҳал этиш учун вужудга келган тарихий имкониятдан фойдаланишга даъват этдилар.

Мазкур анжуман қатнашчилари бўлган кўпгина мамлакатларнинг таниқли экспертлари ва дипломатлари, БМТ турли органларининг намояндалари якдиллик билан қабул қилинган якунловчи ҳужжатда ана шу мураккаб ва хавфли можарони БМТ қарорлари негизида ва шу қарорлар доирасида ҳал этиш йўлларини қидиришда силжишга эришиш учун имкониятлар пайдо бўлганлигини қайд этдилар.

● **НЬЮ-ЙОРК.** БМТ секретариати жаҳон аҳолиси тўғрисида аниқланган маълумотларни эълон қилди. Шунга кўра ўтган йилнинг ўрталарига келиб ер юзи аҳолиси 5,1 миллиард кишига етди ва ҳозир ҳар йили 1,7 процент кўпайиб бормоқда.

Африка ва Ғарбий Осиё аҳолиси йилига 2,5 процент, яъни жуда тез суръатлар билан ўсмоқда. Европа (шу жумладан СССР), шимолий Америка аҳолиси эса жуда оз, яъни 1 процент атрофида кўпаймоқда. Сайёрамиздаги одамларнинг ўртача ёши ҳозир 23, 4 га тенгдир.

● **ВАШИНГТОН.** Америкадаги нефть институтининг махсус группаси умуммиллий «Жадал чоралар кўриш ташкилоти»ни тузиш планини ишлаб чиқди. Ушбу ташкилот АҚШнинг теварагидаги сувлар жуда ифлосланиб кетадиган бўлса, дарҳол чоралар кўриши мумкин бўлур эди. Бу тавсияни Америкадаги энг йирик нефть компаниялари вакиллари маъқулладилар. Бу планнинг ишлаб чиқилиши шу йилнинг апрель ойида Аляска қирғоқларида содир бўлган экологик ҳалокат билан бевосита боғлиқдир. Ўшанда «Эксcон валдиз» танкери сув ости тошларига урилиб кетган ва денгизга 11 миллион галлон нефть оқиб кетган эди.

● **ЛОНДОН.** Бутун буюк Британияда «Спиртли ичимликларни оқилона истеъмол қилиш» деган ғалати ном остида тадбир ўтказмоқда. Унинг ташкилотчилари ичкиликбозлик билан курашнинг энг яхши йўли — тушунтириш ишларидир, деб ҳисоблайдилар ва спиртли ичимликларни қанча миқдорда истеъмол қилиш саломатлик учун қай даражада зарарли эканлиги, турли хил касалликларни келтириб чиқариши мумкинлиги тўғрисидаги маълумотларни аҳолининг кенг қатламлари ўртасида тарқатишни ўзларининг асосий вазифалари деб биладилар.

ЖАҲОН 24 СОАТ ИЧИДА

Минг бир касб

Ихлос

Касбига бўлган садоқат, меҳру муҳаббатини амалий иши билан намоён этаётган ҳамшаҳарларимизнинг бугунги ютуғи дилни яйратади, одамларни яхши ишлашга ва яшашга руҳлантиради. Шу ҳақда ўйлар эканман, кино қурилмалар олдида экранга тасвир тушираётган Қаҳрамон Жўраев кўз ўнгимда гавдаланади. Ҳозир унинг кўксини 21 йиллик ҳалол меҳнати туфайли берилган «СССР Кинематографияси аълочиси» нишони безаб турибди.

Қаҳрамон ёшлигидаёқ киномеханиклик касбига астойдил меҳр қўйди. Изланувчанлиги, тиниб-тинчимаслиги туфайли юқори малакали киномеханик бўлиб етишди. Шунинг учунми, 1982 йилнинг охирида ишга туширилган янги «Ватан» кинотеатрига ҳеч иккиланмай ишга ўтди.

Қаҳрамон Жўраев меҳнат қилаётган мазкур санъат даргоҳи ҳозир ҳамшаҳарларимиз маданий ҳордиқ чиқарадиган, кўнгилли дам оладиган намунали масканга айланиб қолган. Кейинги вақтда кинотеатр коллективи аҳолига юқори маданиятли хизмат кўрсатиб келмоқда. Бу ерда ҳар хил кинофильмлар намойиш этиш билан бирга турли оммавий тадбирлар ва бошқа қизиқарли кечалар ҳам ўтказиб борилмоқда.

Киномеханик кадрлар тайёрлаш масаласи маъмурият олдидаги жиддий муаммоларнинг бири эди. Қаҳрамон бу масалани ҳал этиш бўйича ўз таклифини масъул кишиларга билдирди. Унинг таклифи кўпчиликка маъқул тушди. Натижада Қаҳрамон энди ёш кадрлар тайёрлашга ҳам энг муҳим вазифалардан бири сифатида қарамоқда. Ундан иш ўрганган Саидакбар Қорахонов, Мурод Акрамов, Ҳусан Орипов, Геннадий Баржин сингари ёшлар устозлари билан ёнма-ён ўзаро мусобақалашиб, иш олиб бормоқдалар.

— Киши қайси касбда ишламасин унга сидқидилдан меҳр қўйса, шубҳасиз бахтини топади, — дейди Қаҳрамон Жўраев. — Айрим ёшлар ҳаётда ўз ўрнини топа олмай ишдан бўшаб, яна бошқа ишга кириб юришади. Ахир бу аҳволда уларнинг элга қандай нафи тегиши мумкин. Мен уларга «Дарахт бир жойда кўкаради» деган нақлни яна бир эслатиб қўйишни истардим.

Бугунги кунда жонкуяр киномеханик меҳнат қилаётган «Ватан» кинотеатрида меҳнат кўтаринкилиги ҳукмрон. Коллектив аҳолига кино хизмати кўрсатишни янада юксалтириш борасида бутун куч ва ғайратларини ишга солиб, белгиланган ойлик планларни бажариш, томошабинларга кўнгилдагидек маданий хизмат кўрсатиш учун сидқидилдан меҳнат қилмоқда.

— Ҳар касбнинг ўз гашти бўлиши билан биргаликда машаққати ҳам бор, — дейди кинотеатр бош инженери Қодир Одилов. — Киномеханиклик касбининг ўзига хос мураккаб томонлари мавжуд. Намойиш қилинадиган ҳар бир фильм томошабинларга юксак техник савияда кўрсатилиши лозим. Бунинг учун эса киномеханик маълум даражада тажрибага эга бўлиши керак. Қаҳрамонжон ана шундай тажрибали киномеханикларимиздан ҳисобланади. Унинг иш билан бирга кино санъатига оид адабиёт ва журналларни мунтазам ўқиб бориши ҳам санъатни севишидан далолат бериб турибди. Эҳтимол, унинг ўз касбининг жонкуяри бўлиб етишишига, барча ютуқларга эришишига ҳам шу ҳол сабабчи бўлгандир.

С. НОРХЎЖАЕВ.

Истеъмол буюмлари манзурми?

УСКУНА ЯНГИ, ПОЙАБЗАЛ ЭСКИ

Бугун савдо тармоқларида Ленинграднинг «Скороход», Минскнинг «Луч», Ереван фабрикалари пойабзаллари харидоргирлиги ҳаммага аён. Сўнгги пайтларда Тошкент пойабзал фабрикаларининг баъзи маҳсулотлари ҳам пештахталарда кўп ушланиб турмаяпти. Лекин ҳаммаси эмас. Ҳанузгача молларни кўздан кечираётган харидорлар баъзи буюмларни кўриб «Тошкентники экан», дея ҳафсаласизлик билан жойига қўяётганини кўрганда киши ич-ичидан зил кетади. Хўш, наҳот оёқ кийимлар сифатини таъминлаш шунчалик мушкул бўлса? Ахир Тошкент пойабзал фабрикаларида қанча-қанча ишчилар меҳнат қилишяпти. Ҳар куни конвейерлардан минглаб жуфт маҳсулотлар чиқариляпти-ку!

Мазкур корхоналардаги аҳволни билиш учун 2-пойабзал фабрикасининг ишлаб чиқариши билан қизиқдик. Бу фабрика кейинги йилларда ўз кўрсаткичларини яхшилаётганининг гувоҳи бўляпмиз. Мазкур коллектив 13 йил давомида қарзга ботиб, даромад фондини яратишга эриша олмади. Лекин сўнгги икки йиллик натижалар бу ишлаб чиқаришда барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича планни ортиғи билан адо этиш мумкинлигини кўрсатди.

Республиканинг илгари қолоқ саналган корхонасида бугун ниманинг эвазига бундай натижаларга эришиляпти?

1986 йилда пойабзалчилар ишини текширган КПСС Марказий Комитетининг комиссияси мазкур корхонада ниҳоятда мураккаб вазият юзага келганлиги ва уни бартараф этиш учун барча чора-тадбирларни кўриш зарурлигини таъкидлади. Комиссия қароридан кейин пойабзалчиларга улар истаган чет эл техникаси келтирила бошланди.

Германия Федератив Республикасидан туфлиларнинг олди қисмини тортиб берувчи 2 та комплект келтирилди. Унинг нархи 197 миллион сўмга тўғри келди. Италиядан 16 миллион 600, Югославиядан 15 минг, Австриядан 1 миллион 327 минг сўмлик техника келтирилди. Яқин келгусида яна Италия фирмасининг 700 минг сўмлик маҳсулотларини харид қилиш кўзда тутиляпти.

Янги автомат линияларнинг ҳар бири 15 тадан ишчини бошқа участкаларга ўтказиш имконини берди. Меҳнат унумдорлиги ошди, ишчи кучи тежалди.

...Австриянинг «Лим» автоматини 2 — 3 йигит бошқаряпти, холос. Чармни тортиш, пошнани елимлаш ва мустаҳкамлаш операциялари автоматик тарзда бажариляпти. Автомат экранида эса операцияларнинг қандай бориши, ҳар сменада нечтадан пойабзал чиқарилаётгани, агар машинада бирор носозлик юзага келган бўлса, унинг қаерда эканлигини схемалардан билиб олиш мумкин. Уни машинанинг ҳақиқий информацион маркази деб аташ мумкин.

—Лекин бир қатор муаммолар бизга панд бераётганини ҳам айтиб ўтишимиз лозим, — дейди фабрика бош инженери Бахтиёр Иноғомов. — Ҳозир ўзингиз бунинг гувоҳи бўласиз.

...Стол устидаги катта дастрўмол ҳажмидаги чармларни кўриб кишининг кўзи қувонади. Ниҳоятда юмшоқ, эластик. Қўлингизга олиб қанча ғижимлаб турманг, дарҳол ўз ҳолатига қайтади. Бундай чармлардан нафақат оёқ кийимлар, балки бемалол куртка ёки жакетлар ҳам тикиш мумкин. Булар Югославия чармлари. Мана бу «қулинг ўргилсин» чарм эса Қўқон заводиники. Унинг катта-катта рулонлари келган жойига ҳурмат билан «қайтиб кетяпти». Чармни ушлаб, четини букиб кўрамиз. Чарм эмас, ҳақиқий фанер. Ниҳоятда қаттиқ, букилган жойида эса синиқ излар пайдо бўлди. Қўқон чарм заводидагилар пойабзал фабрикаси эмас, қурилишга мол жўнатяпмиз деб ўйлашганмикин? Ахир бу маҳсулот машиналарда тортилиши, тикилиши, елимланиши керак. Хўш, улардан қандай қилиб сифатли маҳсулот топшириш мумкин? Самарқанд ва Қўқондаги таъминотчилар пойабзалчиларнинг «Сифат кўрсаткичига» ана шундай ҳисса қўшаяптилар. Фабрика ўзига панд берган чарм заводларидан жарима ундиришни давом этаётганининг сабаби ҳам шунда. Айбдорлардан 1987 йилда 120 минг, 1988 йилда 139 минг сўмлик жарима ундирилди.

Ўндан ортиқ корхонадан чарм, яна шунчасидан пошна, Киевдан қолип, Семипалатинскдан мих, Германиядан елим, қўйингчи, ҳаттоки ипни ҳам четдан оламиз. Маҳсулотнинг сифати уларга ҳам боғлиқ. Лекин таъминотчиларимиз барча шартларни ўз вақтида, сифатли қилиб бажаряпти дея олмаймиз. Биз қўлимиздаги бор нарсадан имконият даражасида фойдаланишга ҳаракат қиляпмиз.

Ҳақиқатан ҳам 2-фабрикадагилар ўз ишларини яхшироқ ташкил этиш учун ҳаракат қилишяпти. Фабрикада даромад фонди яратилди, ишчиларнинг маоши ўсди. Хўжалик ҳисобидаги корхона бугун давлат буюртмаларини бажариш билан бир қаторда ўз ассортиментларини ўзи белгилаб боряпти. Пойабзалларнинг янги-янги турлари мода талаблари асосида ўзлаштириляпти.

Шунингдек, болалар ассортиментига бўлган талаб айниқса ўсиб боряпти. Ўтган йилги улгуржи савдо ярмаркасида бу ассортиментлар дарҳол ўз эгаларини топди. Хўжалик ҳисобида ишлаётган корхоналар бундай маҳсулотларни нормадагидан ортиқ чиқармайдилар. Болалар ассортиментига катталарники сингари меҳнат талаб қилинади, лекин арзон нархга сотилади. Фақат фойда кетидан қувиб, кичкинтойларни ёдимиздан чиқариб юборишимиз инсофдан эмас.

Фабрикадагилар буни яхши тушунишади. 1987 йилда болалар ассортименти барча маҳсулотнинг 14,5 процентини 1988 йилда 21,2 процентини, 1989 йилда 23,2 процентини ташкил этяпти. 1990 йилдаги кўрсаткич эсаа 30 процент бўлиши кўзда тутиляпти.

Болалар пойабзалини кўпайтиришда янги техникадан фойдаланиш ўз натижасини беряпти. Буларнинг ҳаммаси қувончли, албатта. Лекин давлат буюртмаси ҳажмида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар ҳам бугун харидорлар талабини қондиролмаяпти. Министрлик шу муаммони ҳал қилиш ниятида Сирдарё областининг Гулистон шаҳрида фабриканинг филиалини очиш ва унда фақат болалар пойабзалларини ишлаб чиқаришга қарор қилганди. Филиал ишга туширилди. Лекин унинг лойиҳа қувватларини ўзлаштириш муаммо бўлиб қоляпти. 600 нафар ўрнига атиги 250 нафар ишчи меҳнат қилаётган коллективда тўла қувват ҳақида гап ҳам бўлиши мумкин эмас. Лекин у ердаги шароитни рўкач қилиб, болалар пойабзалларини камайтиришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ.

Умуман олганда пойабзалчиларнинг муаммолари талайгина. Улар ҳақида узоқ фикрлаш мумкин. Лекин янги шароит ҳар қандай муаммоларни бартараф этиш ва ишлаб чиқариш суръатларини оширишни талаб қилади. Бугун мавжуд техникадан унумли фойдаланиш ва маҳсулотнинг аъло сифатини таъминлаш зарур. Республика енгил саноат министрлиги пойабзалчиларга маҳсулот етказиб берувчи заводлар хом ашёсининг ҳам юқори сифатли бўлишига эришиши лозим. Шундагина бугун чет элдан валютага харид қилинган техника ўзининг самарасини бериши мумкин.

Васида МАДИМАРОВА.

Аҳолига қулайлик

⊙ «ТАШСЕЛЬМАШ» автостанциясида ишга туширилган 2-озиқ-овқатлар магазини йўловчиларга бирмунча қулайлик яратди. Энди улар йўл-йўлакай бу ердан ўзларига керакли бўлган маҳсулотларни харид этиб оладилар.

Автостанцияда йўловчиларга яратилаётган бундай қулайликларнинг кўлами тобора кенгайиб бормоқда. Бу ерда ишлаб турган 2-«Лола» магазинининг хизматидан кўпчилик кенг фойдаланмоқда. Шу атрофдан ўтувчилар ундан ўзларига керак бўлган газламаларни, пойабзал буюмларини харид этиб олишаяпти.

Яқин ҳафталар ичида ишга тушириладиган юз хўрандага хизмат кўрсатувчи янги ошхона ва «Осиё» кафеси ҳам буерга алоҳида файз бағишлайди.

О. МАХМАЮСУПОВ.

Янгиликка интилиб

«Таштекстильмаш» заводи ишлаб чиқараётган машиналар тўқимачилик корхоналарининг катта талабига эга. Мазкур машиналарни мукаммаллаштиришга айниқса инженер конструкторлар ўзларининг ҳиссаларини қўшяптилар. Светлана Петровна Буркина заводда саккиз йилдан буён меҳнат қилиб келади. Бу муддат ичида у ўзининг яхши мутахассис эканлигини амалда намойиш этиб, пиликлаш машиналарининг электр тармоқлари бўйича янгиликлар яратишга эришди. Светлана Петровна корхонанинг кўзга кўринган рационализаторларидан ҳамдир. Ҳозиргача у яратган 13 та ихтирочилик таклифи ишлаб чиқаришда йилига 350 сўм иқтисодий самара беряпти.

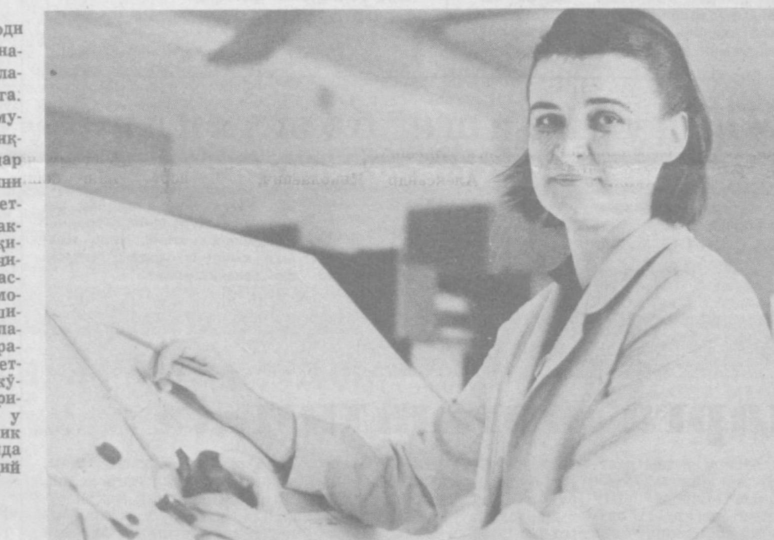

СУРАТДА: С. Буркина.

А. Хачатурьян сурати.

Шарҳчи сатрлари

СССР—ГФР: БУРИЛИШ НУҚТАСИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Раиси М. С. Горбачевнинг ГФРга ташрифи чоғида мамлакатнинг Бонн ва Дюссельдорф шаҳарларида ана шу визитнинг ўзига хос жиҳатлари айниқса яққол намоён бўлди. ГФР пойтахти бўлган Бонн шаҳрида Ғарбий Германиянинг сиёсат ва давлат арбоблари билан расмий музокаралар ва суҳбатлар, савдо-саноат доиралари вакиллари билан учрашувлар жўшқинлик билан бошланди. Дюссельдорф эса Рур ишчилари пойтахти, кончилар ва металлурглар пойтахтидир, ушбу шаҳар аҳли ўз визитини якунлаган совет раҳбарини самимият билан кузатиб қолди. М. С. Горбачев яқинда бўлиб ўтган СССР халқ депутатлари съездида давлат бошлиғи этиб сайланган эди, унинг СССР Олий Совети Раиси сифатидаги бу ташрифи, барчанинг якдиллик билан берган баҳосига кўра, «тарихий визит» бўлди.

«Тарихий» деган сифатлашга яна инсоний деган сифатлашни ҳам қўшиш жоиз бўлади. Дортмунд — саноати ривожланган Рурнинг йирик марказидир. М. С. Горбачев бу ерда «Хеш — Вестфаленхютте» концерни заводларидан бирининг меҳнаткашлари билан учрашди. Ана шу учрашув чоғида худди ўша инсонийлик яққол ва ўзига хос тарзда кўринди. Ўша учрашувда 80 ёшли ветеран, корхонанинг собиқ ишчиси совет раҳбарига мурожаат қилиб, ука, яна бир келинг, деди. Бунга жавобан Михаил Сергеевич жилмайди ва ишчи билан қўл олиб хайрлашар экан, яна келаман, деганида барча буни маъқуллади.

Муболағасиз айтиш мумкинки, ГФРга сафари чоғида Горбачев бу мамлакатдаги энг машҳур киши бўлди. Бунинг одамлар билан муомалада ғоят очиқ кўнгиллилиги ва камтарлиги билан изоҳланади. Аммо бу обрў-эътиборнинг сабаби фақат ёқимтойликдагина эмас. СССР Олий Совети Раиси бу ерда «қайта қуриш» ва «ошкоралик» сингари тушунчаларнинг мужассамидир, бу жараёнлар Германия Федератив Республикаси фуқароларига улуғ мамлакатнинг ақл-идроки ва қалбини янгичасига кашф этишга имкон беради. Ҳали яқингача ҳам бу мамлакат аҳолисининг кўпчилиги СССРни ҳарбий хавф манбаи, деб тасаввур этгани сир эмас.

Эндиликда эса Бонн, Кельн, Штутгарт ва бошқа шаҳарларда катта-ю кичик Совет Иттифоқи вакилларини қўлига қизил байроқчалар ушлаб кутиб олди, бунга изоҳнинг ҳожати бўлмаса керак. Жамоатчилик фикрини сўраб билиш якунлари шундан далолат бериб турибдики, ГФР аҳолисининг аксарият қисми ядро қирғини хавфидан ниҳоят халос бўлиш тўғрисидаги умидларини Совет Иттифоқи билан боғламоқда. ГФРнинг сиёсий раҳбарлари хизматини ҳам муносиб баҳолаш лозим бўлади. Айниқса сўнгги вақтда улар ҳарбий кескинликни юмшатиш борасида актив иш олиб бормоқдалар.

Ана шу янги тенденция, барчанинг якдил фикрича визит чоғида қабул қилинган асосий ҳужжат — қўшма баёнотда тасдиқланганлиги қонуний ҳолдир. Аслида, бу баёнот СССР билан ГФР декларациясидир, бу Декларация жаҳон тараққиёти муаммоларини ҳал этишга, Европанинг келажагига, халқаро хавфсизлик ва қуролсизланиш масалаларига янгича фалсафий назар билан йўғрилгандир. М. С. Горбачев матбуот конференциясида таъкидлаганидек, баёнот ноёб сиёсий ҳужжатдир, чунки унга турли социал системалар ва иттифоқларга мансуб бўлган, жаҳон ишларида муҳим роль ўйнаётган икки мамлакат имзо чекди. Совет раҳбарининг бу баҳосига Бонндаги музокараларда шерик бўлган арбоблар ҳам, маҳаллий матбуот ҳам қўшилмоқда. Айни вақтда, бу баёнот иккала мамлакат ўртасида 1970 йилда тузилган шартнома асосида ривожланиб келган СССР ва ГФР муносабатларида бурилиш нуқтаси бўлгани ҳам таъкидланмоқда.

Агар ҳужжат қоидалари конкрет ишлар билан мустаҳкамланмаса бу қоидалар қоғозда қолиб кетади, баёнотга имзо чеккан М. С. Горбачев ҳам, Г. Коль ҳам буни тушуниб турибдилар. Бу аввало, хилма-хил икки томонлама алоқаларни кучайтиришга тааллуқлидир. Бу борада ҳам визит вақтида, яъни қисқа муддат ичида кўп иш қилинди. Экология, илм-фан, маориф, туризм ва бошқа соҳаларда ҳамжиҳатлик тўғрисида ўндан ортиқ битимнинг имзоланганлиги келажакдаги аҳдномаларнинг салмоқли мажмуасидир. Бу битимларнинг амалга оширилиши икки мамлакат ўртасидаги ўзаро фойдали ҳамкорликни сифат жиҳатдан янги босқичга кўтариш суръатларини кўп жиҳатдан белгилаб беради.

М. С. Горбачев Кельнда Ғарбий Германия бизнеси етакчи намояндалари ҳузурида нутқ сўзлаб таъкидлаб ўтганидек, экономикадаги ўзаро боғлиқлик «сиёсатни олдиндан айтиб бериш имкониятини беради, бу эса Европа тинч тараққиёт ва халқлар ўртасидаги ҳамкорликнинг узоқ давом этадиган даврига мустаҳкам кириши учун бизга зарур бўлган энг муҳим омилдир».

Шундай қилиб, совет давлати бошлиғининг визити СССР билан ГФР ўртасидаги икки томонлама муносабатлар учун ҳам, бутун цивилизация учун ҳам муҳим аҳамиятга эгадир.

М. С. Горбачевнинг ГФРга ташрифи чоғидаги музокаралар ва алоқалар инсоний соҳада ҳам анча самаралар берди. Визит якунланганидан кейин ГФР президенти Рихард фон Вайцзеккер бу ташрифга иккала мамлакат ўртасидаги «Инсоний ва сиёсий силжиш» хос бўлди, деб уқтирди. Хуллас, меҳр ва ишонч туйғуси ортди.

Владимир АБРОСИМОВ,

ТАСС мухбири.
Бонн.

«Экология—89»

Сувга оқаётган қорамой

Атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, юзага келган оғир экологик вазиятни яхшилаш борасида шаҳримизда иш олиб бораётган махсус комиссия ўз фаолиятининг дастлабки кунлариданоқ ниҳоятда жиддий камчиликларни аниқлаяпти.

Газетхонларни мазкур комиссиянинг Салор қирғоқлари бўйлаб ўтказган текшириш натижалари билан таништирган эдик. Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш инспекцияси бошлиғининг ўринбосари, шаҳардаги «Экология—89» ҳаракати комиссиясининг раиси А. Э. Шапиро етакчилигидаги бу жонкуярлар ўз фаолиятларини янада жонлантираяптилар.

Экологик комиссия Салор, Қорасув ҳамда Анҳор каналлари қирғоғидаги саноат корхоналари ишини текшириш жараёнида талайгина камчиликларга дуч келяпти.

«Шаҳримиз озода бўлсин, илгари анҳорларда оқадиган зилол сувларимиз қани?» дея жар солаётган аксарият кишиларнинг сўзи бошқа — иши бошқа бўлаётганлиги кишини ташвишга солади. Мана Қорасув канали бўйлаб олиб борилган навбатдаги текшириш натижалари билан танишиб кўрайлик-а!

Қорасув канали Чирчиқнинг қуйи қисмидан бошланиб, узунлиги 36 километрни ташкил қилади. Унинг 14 километри пойтахтнинг Куйбишев, Ҳамза, Ленин ва Сергели районларидан оқиб ўтади.

Комиссия ўз ишини СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси территориясидан бошлади.

Завод майдонидан бошланган Светляк қувури Қорасувга уланган. Қувурда ўрнатилган тозалаш асбоблари ишламайди. Каналга қуйилаётган сувлар таркибига катта миқдорда нефть маҳсулотлари аралашганлиги кузатилди. Нефть тозаловчи мосламанинг ишламаслиги туфайли ҳар куни қанча-қанча ифлос сув каналга қуйилаётганини билиб олиш қийин эмас.

222-ўрта мактаб ҳамда унинг ёнида жойлашган болалар боғчасида фойдаланилган сув биологик тозалашдан ўтганидан сўнггина каналга қуйилиши лозим. Лекин тозалаш ускуналарининг 20 йил илгари ўрнатилганини ҳисобга олганда, унинг нормадагидек ишламаслигининг сабаби очиқ-ойдин бўлиб қолади. Ифлос сувлар эса пастга қуйилаяпти. Хўжалик мақсадларида ишлатилаётган сувлар одатда канализация тармоқларига уланиши керак. Лекин шаҳримизнинг «Водоканал» тресты мактабда бу масалани ҳал қилиб бермаётганлиги туфайли шундай вазият юзага келган. Белгиланган ишнинг лойиҳа-смета ҳужжатлари 1987 йилда тасдиқланган. Мактабга канализация тармоғини улаш учун 212 минг сўм маблағ белгиланган. Лекин буюртмачи — Куйбишев район халқ таълими бўлими юзага келган ҳолатда панжа ортидан қараб, ишни тезлаштиришга ҳаракат қилмаяпти.

Бугунги кунда сув бўйида, соя-салқин жойларда қурилган кафелар энг гавжум жойларга айланган. «Қорасув» кооператив кафеси (раиси — Р. Хайруллаева) қурувчилари ҳам келажакни пухта ўйлаб, шундоққина қирғоқда ўз масканларини барпо қилишга киришганлар. Лекин унинг қурилиши канални тозалашга халал беради. Қолаверса бу ерда кафе қуриш учун ҳеч қандай рухсатнома йўқ. Комиссия қурилиш ишларини тўхтатишга қарор қилди.

Канал қирғоғида жойлашган Тошкент нон қабул қилиш корхонаси (директори — Раҳимов)нинг ёрдамчи хўжалиги ҳам «озодаликка» ўз ҳиссасини қўшяпти. Метронинг Чкалов станцияси районида қувурлардан каналга қуйилаётган сувда зарарли моддалар миқдори чекланган нормадан бир неча ўн баробар ортиқлиги аниқланди.

1988 йилда Тошкент қоғоз фабрикасида ишлаб чиқариш цехларидан келаётган сувларни механик тозаловчи мосламаларнинг биринчи навбати фойдаланишга топширилган эди. Лекин нима учундир ҳозиргача тозаловчи мосламаларнинг лойиҳада белгиланган бештаси ўрнига атиги учтаси ишлаяпти, насосларнинг яхши ишлаши йўлга қўйилмаяпти. Қолаверса эски канализация тармоғининг тозаловчи мосламаларсиз каналга уланганига нима дейиш мумкин? Каналнинг қоғоз фабрикаси территориясида жойлашган қирғоқлари қамиш ва ўтлар билан қопланиб ётибди. Юзага келган шароитда совуққонлик қилган фабрика бош инженери А. П. Арутюновга 30 сўм ҳажмида жарима тўлаш юкланди. Унга тозалаш иншоотларининг ишини йўлга қўйиб, сувни ифлослантиришга чек қўйиш вазифаси топширилди.

«Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси (директори — А. Олимбоев) территориясида гальваник цехдаги чиқинди сувлар каналга оқизилаётгани ва уларнинг таркибида хром ҳамда циан сингари зарарли моддалар катта миқдорда эканлиги аниқланди. Комиссия шу йилнинг 12 майидан гальваник цехни ёпиш ва канал қирғоғида сувларни нефть ва бошқа зарарли маҳсулотлардан тозаловчи мосламаларни ишга тушириш ҳақида қарор қабул қилди.

Оқтепа майдонидан то Ленин комсомоли номидаги боққа оқиб келувчи Бўзсувнинг бир қисмида эса камчиликларга чек қўйилмаётганлиги маълум бўлди. Чилонзор райони территориясида каналнинг қирғоқлари бўйлаб савдо иншоотлари қад кўтаряпти. Лекин бу қурилишга табиатни муҳофаза қилиш органларининг рухсатисиз киришилгани кишини лол қолдиряпти. Оқтепа майдонида 18/3 магазини филиали, «Навоий» кооперативининг сабзавот магазини, «Прогресс» кооперативи бу ерда ўз фаолиятларини бошлаб юборишибди.

Шуниси ташвишлики, шаҳарда кейинги пайтларда кенгайиб бораётган кооперативлар фаолиятида атроф-муҳит масалаларига эътиборсизлик билан қараш сезилмоқда. Кооперативлар учун бино қуриш ва уларга ер майдонларини ажратиш район ижроия комитетининг раҳбарлари ҳамда район архитекторлари томонидангина ҳал қилиняпти, холос. Табиатни муҳофаза қилувчи органлар ва шаҳар архитектура-лойиҳа бошқармаси четда қолиб кетяпти. Агар қурилиш масалалари ҳамкорликда ҳал қилинганда бундай кўнгилсиз ҳолларга учрамаслик мумкин эди. Ахир бундай қурилишлар давом этаверса шаҳар сувлари қандай аҳволга тушиб қолади?

Р. ИБРОҲИМОВ,
В. ТУРСУНОВА.

Совет—Америка электрон алоқа системаси яратилмоқда

⊙ ВАШИНГТОН, (ТАСС). «Биз Совет Иттифоқи ва Қўшма Штатлар халқлари ўртасида алоқа ўрнатиш билан шуғулланаётган барча кишиларга мурожаат қиламиз. Совет-Америка алоқаларини ўрнатиш ва ривожлантириш эндиликда «Сорс» системаси ёрдамида анча активлашиши мумкин.

«Таллахасси—Краснодар» биродарлашган шаҳарлар программасининг вице-президенти Р. Бродел, Нью-Йорк университети санъат мактаби профессори Р. Гэллон ва «Партисипейт техноложиз» фирмасининг эгаларидан бири Г. Стивенс шундай мурожаатнома билан чиқдилар. Улар янги «Сорс» («Манба») ахборот системасини яратишда иштирок қилган эдилар, мазкур система иккала мамлакат жамоат ташкилотлари ўртасидаги алоқаларни йўлга қўйиш ва кенгайтиришга ёрдам беради.

Янги ахборот системасининг абоненти шахсий компьютер ёрдамида «Электрон почта» орқали ва факсимиль алоқа воситасида зарур жойларга материалларни юбориши ва материаллар олиши мумкин. «Сорс» телекс ва телефон алоқасини йўлга қўяди, битта симга бир неча абонентнинг уланишини таъминлайди. Янги система АҚШдаги абонентларга нима беради? «СССР бугун», «Экономика-90», «Кенг миқёсдаги ошкоралик» сингари ахборот программалари инсон ҳуқуқлари, маданият муаммолари, экономика, сиёсат, экология, ошкораликнинг турли жиҳатлари, СССРда қайта қуриш ва демократиялаш мавзуларидаги кўп саволларга жавоб беради. Биродарлашган шаҳарлар ўртасидаги айирбошлашларда иштирок этаётган кишилар учун алоҳида «СССР ва АҚШ» программаси тузилган.

Совет шериклари билан алоқалар ўрнатишдан манфаатдор бўлган амалий доиралар вакиллари, жамоат ташкилотлари «Сорс» хизматидан баҳраманд бўлишлари мумкин. «Биз бир-биримизнинг фикримизга қўшилишимиз ёки қўшилмаслигимиз мумкин, — дейилади янги ахборот системасини яратиш ташаббускорларнинг мурожаатномасида, — аммо биз икки улуғ давлат ўртасида, иккала мамлакат гражданлари, касаба союз ташкилотлари, клублар, амалий доиралар, кооперативлар, оммавий ахборот воситалари ўртасида алоқалар ўрнатиш тўғрисида биргаликда ишлашимиз мумкин».

Чехословакиялик шишасозларнинг санъати авлоддан авлодга ўтиб келади. Техника тараққиёти, ишлаб чиқаришни механизация ва автоматлаштириш, табиийки, шишасозлик саноатини ҳам четлаб ўтгани йўқ. Аммо бу ерда қўлда бадиий ишлов бериш анъаналари ҳамон авайлаб асралади. Маҳсулотларнинг тури хилма-хил бўлишига қарамай, улар нисбатан кам миқдорда ишлаб чиқарилади ва мунтазам янгиланиб туради. Чехословакия шиша буюмларининг жозибаси ҳам ана шундан.

СУРАТЛАРДА: Чехословакиянинг шиша маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи энг йирик корхонаси — Нови-бор шаҳридаги «Кристалэкс» заводи шишасозлари иш устида; ана шу завод ишлаб чиқараётган маҳсулотларнинг намуналари.

ТАСС суратлари.

Жонажон Ватан бўйлаб

⊙ МОСКВА. Собиқ Дьяково қишлоғидаги тарихий «Коломенское» ёдгорлиги территориясида «Московия — усталар шаҳри» ҳаваскорлик бирлашмаси ташкил этилган эди. Қишлоқ аҳолиси янги квартираларга кўчиб ўтди, бўшаган уйлардан бирида эса халқ устаси Вениамин Иванович Бабуров ёғоч ўймакорлиги студиясини ташкил этди.

СУРАТДА: «Ўроқ ва «Болға» заводининг инженери М. Шчербаков ўзининг барча дам олиш кунларини ана шу студияда ўтказади.

⊙ ГАИ—1 кўчма диагностика станцияси енгил автомобилларни: уларнинг руль бошқарувини, тормозлари, ёритиш приборлари, ғилдирак ва шиналарини, шунингдек чиқинди газларининг таркибини текшириш учун мўлжалланган. Станция транспорт корхоналаридан машиналарнинг давлат техника кўрикларини ўтказишда, гараж коллективларида, автомобиль бекатларида фойдаланишга мўлжалланган.

СУРАТДА: кўчма диагностика станцияси йўлда.

ТАСС суратлари.

Санъатнинг сеҳрли олами

Оҳанглар оқимини жиловлаб

...Одатда томошабин уни спектакль, балет ёки концертнинг охиридагина, ўшанда ҳам муаллиф, режиссёр лутф кўрсатса саҳнада кўради. Бунгача эса дирижёр панада бўлади. Унинг қўлидаги аҳён-аҳёнда кўзга ташланадиган таёқчанинг ажабтовур ҳаракатлари билан оҳанглар оқими бошқарилади: бир лаҳза аввал момоқалдироқдек жаранглаётган мусиқа жилғалар жилдирашидек майинлашади, хиёл ўтмай дилингизнинг энг тўрини энтиктирадиган даражада ром қилади.

Ҳамидулла бундан 36 йил муқаддам Глиэр номидаги мусиқа мактабига ўқишга кирган вақтидаёқ ана шундай оҳанглар «қўмондони» бўлишни орзу қилганди, дейиш ҳақиқатдан узоқ бўларди. Аммо куйларнинг сеҳрли олами ўз сирларидан воқиф қилгани сари бу иштиёқ ғунча оча бошлади. У Тошкент Давлат консерваторияси ўзбек халқ музика асбоблари факультетини тугаллагач, шу билим даргоҳида дирижёрликка ўқий бошлади. Ҳ. Шамсутдиновнинг бахти бор экан. У опера-симфоник дирижёрлик факультетида таниқли композитор Мухтор Ашрафийнинг шогирди бўлди.

— Устозим менга Чайковский музикасининг дунёсини очди, — хотирлайди Ҳамидулла Убайдуллаевич. — Мухтор Ашрафий менга ўз фарзандидек муносабатда бўларди.

Мусиқаси билан республикамизгагина эмас, иттифоқимизга танилган композиторнинг шогирдига бундай муносабати тасодифий эмасди. Ҳамидулла консерваториянинг 3-курс талабалиги пайтидаёқ Душанбеда гастролда бўлди. Ўшанда А. Рўдакий номидаги Тожикистон Давлат филармонияси оркестри билан биргаликда А. Дворжакнинг симфонияси ва Г. Мушелнинг тўртинчи фортепиано концертини ижро этиб, асл мусиқа ихлосмандларининг олқишига сазовор бўлганди.

1988 йилда Ҳ. Шамсутдинов Мухтор Ашрафий тавсиясига кўра А. Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театрига ишга олинди. Шундан бир йил ўтар-ўтмас унинг зиммасига катта масъулият тушди: Ҳамидулла театр ижодий коллективи билан бирга Москвада гастролда бўлди. У бу ерда машҳур рус композитори А. Лядовнинг «Ўлик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак» балетига дирижёрлик қилди. Ушбу асар рус фольклор қўшиқларига яқин, чолғу ва оркестр пьесаларидан иборатлиги маълум. Балет музикасини ижро этиш мусиқачилардан ҳам, дирижёрдан ҳам катта маҳорат талаб этарди.

Гастроль муваффақиятидан руҳланган Ҳ. Шамсутдинов В. Астафьевнинг «Боқчасарой фонтани», А. Аданнинг «Жизель», П. Чайковскийнинг «Оққуш кўли», Л. Минкуснинг «Дон Кихот» балетларида ҳам оркестрга моҳирона дирижёрлик қилди. Бу дирижёрдан биргина маҳоратнигина эмас, чуқур партитура билимини, бадиий мусиқа тафаккурини ҳам талаб қилади. Зеро дирижёр балетмейстер билан хореограф ўй-фикрларини мусиқа воситаси ёрдамида уйғунлаштиришга, ёрқинроқ ифода этишга кўмаклашиши лозим.

Ҳамидулла Убайдуллаевичнинг дирижёрлик маҳорати айниқса О. Маликовнинг «Севги афсонаси» балетида тўлақонли намоён бўлди. Маълумки бу асар Нозим Ҳикматнинг шу номли пьесаси асосида мамлакатимизда ҳам, чет элларда ҳам машҳур бўлиб кетган. Бу дирижёрдан мусиқа муаллифи талқинидан чиқмаган ҳолда балетга ўзига хослик бахш этиш учун оркестр билан чуқур ижодий изланишни талаб этарди. Ҳ. Шамсутдинов бунинг уддасидан шараф билан чиққан дирижёрлардан ҳисобланади. Шу боисдан у мазкур спектаклларга музика раҳбари ҳам бўлди.

Дирижёрнинг таниқли бастакорлар, артистлар билан доимий мулоқоти, ҳамкорлиги истеъдодининг янги қирраларини очишга кўмаклашди. Ҳамидулла Убайдуллаевич СССР халқ артисти, Ленин мукофотининг лауреати, марҳум Марис Лиепа, СССР халқ артистлари Надежда Павлова, Ирина Калпаковалар билан биргаликда ишлашга муяссар бўлган. Дирижёрнинг ижодий муваффақиятлари унга Ўзбекистон ССР халқ артисти фахрий унвони берилганлигида ҳам ўз ифодасини топди.

— Мусиқани тубсиз уммонга қиёс қилишади, — ҳикоя қилади Ҳамидулла Убайдуллаевич. — Ҳақиқатан ҳам музика дунёсининг сарҳадлари йўқ. У инсонни гўзалликка, эзгуликка ўргатади. Ҳозирги шиддатли, ўзгарувчан давримизда бу ҳар бир киши учун жуда зарур бўлган хислатлар деб ҳисоблайман. СССР халқ депутатлари съездида машҳур олимимиз, академик Д. А. Лихачевнинг жамиятимизда маданиятни, маданийликни қадрлаш тўғрисида жуда куюниб айтган фикрларига тўла қўшиламан.

Аммо республикамизда, шу жумладан пойтахтда ҳам опера, балет санъати, симфоник куй қадрига етадиган ихлосмандлар ҳали ҳам кам топилади. Мен бунга афсусланиб кетаман. Биргина мисол келтирай, К. Хачатуряннинг «Чипполино» балети Тошкентда биринчи бўлиб қўйилди. Лекин унинг премьерасига юз нафар чоғли томошабин тўпланди. Балет ижрочиларининг сони эса 80 киши. Мана, санъатга муносабат.

Албатта, биз музика ташвиқотини кучайтиришимиз, корхона ва хўжаликларда, айниқса ёшлар ўртасида, ўқув юртларида кенг тушунтириш ишлари олиб боришимиз зарур. Шундагина Европанинг йирик шаҳарларидек, опера, балет премьераларига билет топиш амри маҳол бўлиши мумкин.

Дирижёр ўз пульти ёнида оркестрга раҳбарлик қилиб, оҳанглар оқимини жиловлаш билан бирга бу ишда ҳам фаоллик кўрсатяпти.

Фотима ШАРИПОВА,
санъатшунос.

Она-Ер бойликлари

Океандаги хазина

Қуруқликдан қазиб олинишиқ қулай бўлган фойдали қазилма конлари тобора камайиб бораяпти. Олимларнинг ҳисобларига кўра, Ер юзида юз йилга етарли алюминий хом ашёлари, бир неча ўн йилга етадиган мис каби маъдан запаслари қолди, холос. Лекин турли балиқлари ва сув ўтларини инсонга ҳадя қилаётган денгиз ва океанлар турли-туман фойдали қазилмалари билан ҳам эътиборга моликдир.

Яқин келажакда дунё океани, айниқса қуруқликдан денгиз ва океан чуқурлигига ўтадиган қисми — шельф асосий хом ашё манбаи бўлиб қолади. Шельфнинг ўртача чуқурлиги одатда 200 метр деб ҳисобланади. Умумий майдони эса олти миллион квадрат километрни ташкил қилади. Унинг эни 60 километрдан 600 километргача боради.

Денгиз тўлқинларининг қуруқликни босишидан ҳосил бўлган маъданга бой бу зона 28 мамлакат билангина чегарадош. Шунга кўра, қуёш ва мавжли тўлқинлар туфайли сувининг ҳарорати доимо ўзгариб турувчи ана шу мафтункор зонанинг ўз юридик ҳуқуқлари ҳам бор. Бу билан БМТ қошида тузилган махсус комиссия шуғулланади. Акс ҳолда шельф учун халқаро жанжал туғилиши мумкин. Чунки шельфдаги фойдали қазилмаларни оқим сувлари турли мамлакатлар территориясидан келтириб ётқизган. Шунинг учун ҳам Греция ва Туркия ўртасида шельф учун «кураш» ҳамон давом этиб келаяпти. Бундай ҳолни Ғарбий Европа шимолидаги давлатлар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Шельфлардаги барча фойдали қазилмаларни олимлар одатда уч группага ажратишади. Улардан энг аҳамиятлиси қирғоқ бўйи сочма конларидир. Айниқса, бу ўринда олтин, платина, олмос, қаҳрабо кабилар эътиборга моликдир.

Денгиз ости фойдали қазилмаларига нефть, газ, кўмир каби ёқилғилар, қум, чиғаноқ сингари қурилиш материаллари киради. Океанда ана шундай ёқилғилардан ташқари темир ва марганецли жинслар ҳамда қўрғошин каби маъданлар мавжуд. Шимолий Американинг океан соҳилларидаги 12—30 метр чуқурлигидаги қум эланиб, унинг ҳар кубометридан 10 грамм оқ олтин, яъни платина олинмоқда. Йиллик мавсум давомида 765 кубометрга яқин қум эланиб, заргарлик ва медицина учун зарур бўлган ана шу маъдан йиғилади.

Намибиянинг океан қирғоқларидан дунё бўйича олмоснинг 20 фоизи олинади. Сув сатҳидан 10—30 метр чуқурликда жойлашган бу юқори сифатли олмосдан ҳар суткада 140 граммгача йиғилади. АҚШ компаниялари эса бу ердан йилига 340 тонначa олмос қазиб олмоқда.

Табиатнинг қизиқ табиатини қарангки, денгиз ости сочма конларининг асосчиси баҳорда тез-тез содир бўлиб турадиган табиий офат — сел экан. Олимларнинг гувоҳлик беришларича, сел оқизиқлари қуруқликдаги ноёб фойдали қазилмаларни «қазиб олиб», ўзи билан «шошилинч» оқизиб келтириб одамлар кўзидан денгиз суви остига «яшириб» қўйган экан.

Исмоил ОТАЖОНОВ,
СССР география жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

«Ўзбекфильм» павильонларида

«Биргина мавсум доҳийси»

«Ўзбекфильм» киностудиясида сўнгги йилларда ўсмирлар учун бир неча фильмлар яратилди. Уларнинг яратилишида талантли ёш режиссёр Собир Назармуҳамедовнинг ҳиссаси катта.

Ёшлар орасида шов-шувга сабаб бўлган «Бўри» бадиий фильмининг режиссёри Собир Назармуҳамедов тўғрисида гап кетганида дастлаб у ўз ички туйғулари билан ҳаётимизда учрайдиган, атрофимизда содир бўлаётган воқеаларни яққол, очиқ-ойдин тасвирлаб берганлиги айтилади. Режиссёрнинг доимий изланишлари, тинимсиз меҳнати шу кунларда В. Гусевнинг сценарийси асосида суратга олинаётган янги бадиий фильмда ҳам намоён бўлмоқда.

Собир Назармуҳамедов билан қилган суҳбатимиздан маълум бўлдики бу «Биргина мавсум доҳийси» фильми сюжетида тасвирланадиган воқеалар гўзал табиат қўйнига жойлашган пионер лагерида юз беради. Фильмни яратишда постановкачи-оператор Нажим Ғуломов, постановкачи-рассом Нозим Аббосов, иккинчи режиссёр Ботир Ҳолиқов, режиссёр ассистенти Ҳамид Азизов, костюмлар рассоми Альфия Ғозиевалар бамаслаҳат иш олиб боришмоқда. Бош ролларни Тошкентдаги мактабларнинг ўқувчилари ижро этишади. Улардан ташқари фильмда кинотомошабинларимизга таниш киноактёрлар Диёс Раҳматов, Воҳид Қодиров, Ражаб Адашев, Ҳожиакбар Нурматовлар ҳам иштирок этмоқдалар

М. МУҲИТДИНОВ.

СУРАТДА: «Биргина мавсум доҳийси» фильмидан лавҳа.

В. Цвиренко сурати.

Ўтмишга бир назар

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи тарих музейида очилган кўргазма бизнинг кунларимиздан даҳшатли уруш йилларига етаклайди. Бу ерда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби Б. Жуковнинг фронтда чизган расмлари намойиш этилмоқда. Мазкур асарлар жанглар оралиғида бўлган танаффуслар чоғида мўйқалам, оддий қалам билан яратилган. Бу асарлардан ҳозир ҳам пороҳ ҳиди келиб тургандек. Ўша, олис 43-йилда мазкур асарлар орадан ўн йиллар ўтиб авлодларни тўлқинлантиришини муаллиф хаёлига ҳам келтирмаган бўлса керак. У оддий солдатлар ва офицерлар — жанг қаҳрамонларини ўзича чизиб юрар, машаққатли фронт кунларини тасвирга туширарди. Ҳар бир сурат қаҳрамонона тақдирдан далолат беради. Ана шу қаҳрамонларнинг баъзилари мусаввир билан рўбарў бўлиб, расми туширилганидан сўнг эртасига эрталаб жангга кирган ва ҳалок бўлган, баъзилари эса тинч даврда оғир жароҳатлар сабабли вафот этганлар. Лекин уларнинг барчаси тарих саҳифаларида қолишган — «Ўзиюрар танк тўпчиси» деб номланган номаълум солдат, «Разведкачи Худяков Иван», «Ц. Куников отряди жангчи-десантчилари» асарларида ана шу тарихий қаҳрамонлар акс эттирилган.

Рассомнинг беваси Таисия Васильевна Федотова ана шу асарларни оила архивидан олиб кўргазмага тақдим этди. Таисия Васильевна мазкур асарлар муаллифи ҳақида ҳам сўзлаб берди. Борис Самойлович Жуков аср бошида ота-онаси билан Тошкентга келган, шу ерда ўқиган, Бўзсув гидроэлектростанцияси қурилишида ишлай бошлаган эди. Ўттизинчи йилларда Москвада полиграфия институтини тугатган, бу ерга график рассом дипломи билан қайтиб келган эди. У 43-йилда фронтга юборилди. Ўша ерда, Шимолий Кавказ йўналишида ҳозир кўргазмага қўйилган асарлар яратилган эди.

Бутун оила билан дам олишга

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари дам олиш кунини қизиқарли ўтказдилар. Корхонанинг бир ярим мингдан ортиқ ходими ўз оилалари билан бирга Горький номли болалар марказий дам олиш ва истироҳат боғи ходимлари ташкил этган коллектив бўлиб дам олиш кунида қатнашдилар.

Бадиий ҳаваскорлик коллективлари, профессионал ижрочилар боғнинг ёзги саҳналарида катталар учун концерт қўйиб беришди. Болалар эса турли-туман аттракционларда қатнашишди. Энг кичик болалар билан эса болалар майдончаларида тажрибали методистлар машғулотлар ўтказишди.

Бундай шартномадан иккала томон ҳам наф кўради — корхона ўзи учун қулай бўлган кунни илгаридан келишиб олиши, боғ эса бир меъёрда доимий ва кафолатли даромадга эга бўлиши мумкин. Бу хўжалик ҳисоби шароитида муҳим омил ҳисобланади. Айни вақтда бирлашма сингари корхоналардан олинадиган даромад анча катта бўлади. Коллектив бўлиб дам олишнинг ҳар бир кунида боғ минг сўм пул ишлаяпти, агар боғ маъмурияти Тошкентдаги энг катта ўн икки корхона билан шартнома тузганлигини ҳисобга олсак, унда олинадиган даромад жуда катта эканлигини пайқаш мумкин.

(ЎзТАГ).

Гиёҳвандлик—иллат

«КЎКНОР-89»

26 ИЮНЬ — ДУНЁ БЎЙИЧА ГИЁҲВАНДЛИККА ҚАРШИ КУРАШ КУНИ ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНДИ

Тошкент шаҳрида «Кўкнор—89» операциясининг биринчи босқичи ниҳоясига етди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети Ички ишлар бошқармаси жиноят қидирув бошқармаси 6-бўлимининг бошлиқ ўринбосари, милиция майори А. Савельев махсус «Тошкент оқшоми» учун штатсиз мухбиримиз П. Галгайга гиёҳвандликка қарши курашнинг аҳволи тўғрисида ҳикоя қилади.

Александр Николаевич суҳбатни тўғридан-тўғри нохуш статистика маълумотларидан бошлади:

— Шу йилнинг фақат беш ойи ичида пойтахтда гиёҳвандлик оқибатида содир этилган 261 жиноий ҳаракат қайд этилди, шу фактлар юзасидан 148 жиноий иш қўзғатилди. 84 нафар ҳуқуқ бузувчи маъмурий жавобгарликка тортилди. Таққослаш учун 1988 йилнинг ана шу даврига оид маълумотларни келтирамаи. Ўтган йили ана шу вақт ичида 234 жиноий ҳаракат қайд этилиб, 55 киши маъмурий жавобгарликка тортилган, 145 жиноий иш қўзғатилган эди. Ҳисоб-китоблар ана шу кўнгилсиз кўрсаткичнинг бир йилда ўртача 12 фоизга кўпайганлигини кўрсатади.

Бугунги кунда Тошкент шаҳар ички ишлар органларида наркотик, психотрон ва заҳарли моддаларни истеъмол қилишга мойил 1395 киши, шу жумладан 211 нафар балоғатга етмаганлар рўйхатга олинган. Шулардан 643 нафари, шу жумладан 31 нафар ўсмир «гиёҳванд» диагнози билан шаҳар наркологик диспансерида ҳисобда турибди.

Энг ташвишлиси шундаки, 1989 йилнинг бошидан бери наркотикларни сотиш, бузуқхоналарни сақлаш юзасидан қўзғатилган жиноий ишлар сони кескин кўпайди. Наркотикларни сотгани учун 36, бузуқхоналарни сақлагани учун олти жиноий иш қўзғатилди. Ўтган йилнинг шу даврида наркотикларни олиб сотиш билан боғлиқ 22 жиноий иш, бузуқхоналарни сақлагани учун бир жиноий иш қўзғатилган эди. Яна рақамларга мурожаат этайлик: агар ўтган йилнинг дастлабки беш ойи мобайнида жиноятчилардан ҳаммаси бўлиб, 45 килограмм 648 грамм наркотик моддалар (шаҳар бўйича) мусодара қилинган бўлса, шу йилнинг бошидан бери 33 килограмм 261 грамм наркотик моддалар мусодара қилинди. Бу маълумотлар милициянинг ёмон ишлаётганлигидан далолат берадими? Аксинча, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ҳозир ҳар қачонгидан ҳам яшил оғуга қарши курашда, унинг хом ашё базасини бутунлай тугатишда имкониятлардан тўла фойдаланишяпти. Аммо оғу экувчилардан тортиб, уларни пуллайдиганларгача вазиятни ниҳоятда сезгирлик билан ҳис этадилар. Улар яшил оғунинг нархини тобора қимматлаштириб боришяпти. Улар кўкнор ёки наша чеккан киши, айниқса ўсмир ёшлар такроран «кайф» қилиш истагидан ўзларини тия олмасликларини жуда яхши биладилар. Вақт ўтган сайин ярамас одатдан қутилиш шунчалик қийин бўлади. Наркотик моддаларга ташналикни дастлабки дозалар билан қониқтиришнинг иложи бўлмай қолади. Охир-оқибатда бу жиноятга олиб келади: кимнингдир ҳаёти қурбон бўлади, кимдир ўз қилмиши учун қора курсига ўтиради...

— Александр Николаевич, «Кўкнор» операцияси қандай ўтаётгани ҳақида ҳикоя қилиб берсангиз.

— Умуман, шу хилдаги операцияни ўтказиш ғояси пайдо бўлганига кўп вақт бўлди. Уни самарали амалга ошириш мақсадида Тошкентда манфаатдор ташкилотлар, идоралар ва жамоатчилик вакилларини жалб этган ҳолда милиция куч ва маблағлари тайёрланмоқда, жой-жойига қўйилаяпти.

Шу йилнинг апрель ойида, шаҳардаги гиёҳвандлик билан боғлиқ аҳвол пухта таҳлил қилинганидан сўнг, таркибида наркотик моддалар бўлган экинлар ёввойи ҳолда ўсадиган ва қонунга хилоф равишда экилган майдонларни, наркобизнес «арбоблари»ни, шунингдек, наркотикларни истеъмол қилувчи шахсларни аниқлаш учун милиция ходимларидан оператив-қидирув группалари ташкил этилган эди. Операцияга мингдан зиёд милиция ходимлари ва юзга яқин жамоатчилик вакиллари жалб этилди. Кўпгина техника воситаларидан, авиациядан, яшил оғуни қидиришга махсус ўргатилган итлардан фойдаланилмоқда. ГАИ постларига оғу етказиб берувчи ва ташувчилар йўлидаги тўсиқ сифатида қўшимча группалар қўйилди.

— Сизнингча, гиёҳвандликни тугатишга биринчи навбатда нималар халақит бераяпти?

— Муаммолар кўп. Ободонлаштириш Бош бошқармаси ҳали ҳам шаҳарда яшил оғу ёввойи ҳолда ўсувчи жойларни аниқлагани йўқ. Бу ишда аслини олганда маҳалла комитетлари ва уй-жойлардан фойдаланиш идоралари, уй комитетлари ва кўнгилли халқ дружиналари, комсомол ташкилотлари ҳам иштирок этишмаяпти. Ҳамма ерда ҳам қатор корхоналарнинг раҳбарлари ёввойи ҳолда ўсувчи наркотикларни аниқлаш ва уларни йўқотиш борасида актив нуқтаи назарда турибди, деб бўлмайди. Ободонлаштириш Бош бошқармаси, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими республика пойтахтидан оқиб ўтувчи дарё ва каналларнинг санитария ҳолатини назорат қилишни ўзларидан соқит қилишган. Май ойидан ноябрь ойигача ана шу ерларда ёввойи наша кўплаб ўсиб ётади. Ички ишлар органларининг ходимлари, айтишга тўғри келади, жамоатчиликнинг кам сонли вакиллари билан биргаликда, шу йилнинг фақат май ойида ана шу ерларда яшил оғу ёввойи ҳолда ўсиб ётган 3 минг 700 квадрат метр майдонни аниқлаб, ана шу экинларни йўқ қилишди. 25 май куни Сергели районидаги Белорус кўчаси бўйлаб канал ёқасида ёввойи ҳолда ўсиб ётган 200 туп, Чортоқ дарёси бўйлаб ўсиб ётган 150 туп наша ўсимлиги йўқотилди. Ҳамза районидаги Қорасув дарёси ёқаларида 462 квадрат метр майдондаги наша ўсимликлари йўқотилди. Октябрь, Ленин, Киров районларида ҳам аҳвол бундан яхши эмас. Салор, Бўзсув дарёларининг соҳилларида 200 квадрат метрга яқин майдонда нашазорлар аниқланди ва йўқотилди. Шу ўринда хусусий хонадонларда қонунга хилоф равишда экилган наркотик экинларни аниқлаш юзасидан чора-тадбирларни кўрмаётган ободонлаштириш Бош бошқармаси, маҳалла комитетлари шаънига эътирозлар билдиришга тўғри келади.

— Мисоллар келтиришингиз мумкинми?

— Марҳамат. «Кўкнор—89» операциясининг биринчи босқичида хусусий ўн хонадон территориясида ана шундай экинлар аниқланди. Ҳамза кўчасидаги 23-уйда истиқомат қилувчи 1910 йилда туғилган пенсионер Сатторованинг ҳовлисида 250 квадрат метр майдонда парвариш қилинган, яқиндагина суғорилган кўкноризор топилди. Кронштадская кўчасидаги 10-уйда истиқомат қилувчи 1929 йилда туғилган Прохорованинг ҳовлисидан 130 туп ҳинд нашаси ўсимлиги топилди. Мўйноқ кўчасининг 1-проездидаги 13-уйда истиқомат қилувчи пенсиядаги Мирзаеванинг томорқа участкасида 40 квадрат метрдан зиёд майдонга кўкнор кўчати экилган экан. Куйбишев районининг Пилла кўчасидаги Фатхулбоева ва Кузнецоваларга қарашли 20 ва 24-уйларнинг томорқа участкаларидан 55 ва 94 туп ҳинд нашаси ўсимликлари топилди. Ана шу экинларнинг ҳаммаси пайҳон қилинди, айрим фактлар юзасидан ман этилган экинларни парвариш қилганликлари учун жиноий иш қўзғатилди. Шу нарса диққатга сазоворки, биринчи қарашда обрўли ана шу кишиларнинг айримлари жиноят устида қўлга тушганларида, ҳовли чиройли ва салқин бўлиши учун гулларни суғораяпман, дейишади ҳайрон бўлиб. Айримлари эса милиция ходимларининг кутилмаган ташрифидан норози бўлиб, наркотиклар тугаб бораётган куч-қувватимизни тиклаш учун бизнинг ўзимизга зарур, деб тасдиқлашади. Эътиборингиз учун шу нарсани маълум қиламанки, бир неча юз грамм шу хилдаги «дори»ни қонунга хилоф равишда пуллаш натижасида орттирилган даромад чиндан ҳам Қора денгиз соҳилидаги энг яхши курортларда сиҳат-саломатликни икки ой даволаш учун етарлидир. Ваҳоланки, биз бир неча эмас, ўнлаб ва юзлаб килограмм наркотикларни йўқ қилаяпмиз.

— Балоғатга етмаган ёшларни наркотикларга хавфли қизиқиши ҳақида гапириб ўтдингиз...

— Ҳа, ўсмирлар ўртасида гиёҳвандликка қарши курашни ташкил этиш милицияда алоҳида ташвиш уйғотмоқда. Илгаригидек, ҳозир ҳам ёш гиёҳвандларни, заҳарвандларни асосан ички ишлар органларининг ходимлари аниқлашмоқда. Наркотик моддаларни истеъмол қилувчи балоғатга етмаганлар ялпи сонининг 70 фоиздан зиёди шу йил бошидан бери тегишли турли рўйхатларга олинди. Уй-жойлардан фойдаланиш идораларининг педагог-тарбиячилари, ЎзЛКСМ шаҳар комитети, ўсмирлари кабинетлари ва болалар поликлиникаларининг врачлари, ҳунар-техника билим юртларининг педагогик коллективлари эса негадир ўзларининг тўғридан-тўғри вазифаларини бажаришдан бош тортишяпти.

1989 йилда наркотик моддаларни вақти-вақти билан истеъмол қилувчилар рўйхатида турувчиларнинг аксариятини шаҳар ҳунар-техника билим юртларининг талабалари ташкил этди. Наркотик моддаларни истеъмол қилиш, сақлаш ва сотиш билан боғлиқ жиноятларнинг ярмидан кўпи бу йил ана шу тоифадаги ўқувчилар ҳиссасига тўғри келади. Масалан, операция ўтказиш чоғида Куйбишев районида 3-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси 1971 йилда туғилган Ф. Одилов ушланган эди. Унинг ёнидан 5 грамм наша чиқди. Шу билим юртининг бошқа талабаси И. Лозовой «Гулшан» боғида наркотик модда билан қўлга тушди. Фрунзе районида 1971 йилда туғилган 38-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси Д. Долгов 15 грамм наша билан ушланди. Ҳамза районида 14-ўрта ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси 1972 йилда туғилган А. Александров ушланган эди, унинг ёнидан 7 грамм кўкнор чиқди.

«Кўкнор» операциясини ўтказишда умумтаълим мактабларининг кўпгина педагогик коллективлари ҳам иштирок этишмаяпти. Улар аксарият мактабларнинг территориясида ўсиб ётган, таркибида наркотик моддалар бўлган ёввойи ўсимликларни йўқотиш учун ҳеч нарса қилишаётгани йўқ. Мисоллар керакми, марҳамат. Куйбишев районидаги 222-мактаб ёнида милиция ходимлари 270 туп наша ўсимлиги ўсиб ётганини аниқладилар ва йўқ қилдилар. Сергели районида жойлашган 35-мактаб территориясида ўсиб ётган 1046 туп наша ўсимлиги йўқ қилинди.

Ёш авлодни тарбиялашга даъват этилган кишиларнинг наркотик моддалар билан қўлга тушаётгани айниқса, ажаблантиради. Яқиндагина ҳунар-техника билим юртининг мастери 1964 йилда туғилган С. Холиқов 10 грамм наша билан қўлга тушди. Болалар боғчасининг сузиш бўйича тренери А. Ряжев наркотик моддаларни сақлаганлиги учун қўлга олинди. Ундан 650 грамм наша мусодара қилинди. Ана шу тренер болаларни сузишдан ташқари яна нималарга ўргатган экан? Мазкур фактлар юзасидан милиция район бўлимларида жиноий иш қўзғатилди.

— Александр Николаевич, сизнинг гапларингиздан кейин одам ўзини қаерга қўйишни билмай қолади. Ҳар ҳолда бу борада қандайдир ижобий силжишлар борми?

— Шак-шубҳасиз, Тошкентда гиёҳвандликнинг тарқалишига қарши курашни ташкил этишда муайян ижобий ўзгаришлар бор. СССР Ички ишлар министрлиги бу йил биринчи марта наркобизнес соҳасидаги жиноятчиликка қарши кураш юзасидан регионал бўлимни ташкил этди. Бизга ва Ўрта Осиё республикаларидаги ҳамкасбларимизга наркотикларни ташувчиларнинг изига тушиш имконини берувчи оператив ахборотларни айирбошлаш тариқасида дастлабки ёрдам кўрсатилмоқда. Ҳозир биз асосий эътиборни кенг ошкораликка, шаҳар ва унинг атрофида яшовчи аҳоли ўртасида гиёҳвандликка қарши пропагандани кучайтиришга қараяпмиз.

Буларнинг ҳаммаси, табиийки, ўз самараларини бераяпти. Аммо ҳар ҳолда, энг асосийси, гиёҳвандликка қарши курашнинг бошқа қиррасида деб биламан. Қонунларимизнинг мукаммал эмаслиги билан боғлиқ долзарб масалага тўхталиб ўтирмайман. Ушбу муаммо ҳал этилаётган айни вақтда ҳам кўпгина нарсаларга эришиш мумкин. Бунинг учун хоҳиш-ирода керак холос. Шу ўринда мен давр ижроия комитетлари соғлиқни сақлаш ва халқ таълими органлари, меҳнат коллективлари ва жамоатчилик уюшмалари куч-ғайратлари ва қатъий ҳаракатларини халқ депутатларининг, партия ва касаба союз ташкилотларининг ҳаракатлари билан бирлаштирилишини тақозо этаётганлигини назарда тутаяпман. Ҳозир эса бу ички ишлар органларининг орзусигина холос. Кўриниб турибдики, улар ўз вазифаларини бажаришяпти. Аммо ана шу социал иллатга қарши ҳужумкор курашни биргина милиция таъминлай олмаслигини унутмаслик лозим.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар
Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги

ҲАМЗА НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МУЗИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА

ўқувчилар қабул қилади

Фортепиано, торли асбоблар, пуфлаб ва уриб чалинадиган асбоблар, халқ чолғу асбоблари, ашула, хор дирижёрлиги, музика назарияси, эстрада оркестри чолғучилари.

АШУЛА ИХТИСОСИ БЎЙИЧА 18 ЁШГА ТЎЛГАНЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Музика билим юртига кирувчилар (ашула ихтисослигидан ташқари) **7 йиллик музика мактаби ҳажмида музика тайёргарлигига эга бўлишлари керак.**

Билим юртига қабул қилинганлар ва кириш имтиҳонларини «аъло» ва «яхши» баҳоларга топширганларга 30 сўм ҳажмида стипендия берилади.

АРИЗАЛАР 5 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
КОНСУЛЬТАЦИЯЛАР 25 ИЮНДАН БОШЛАНАДИ.

Кириш имтиҳонлари 6—20 июль кунлари ўтказилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Свердлов кўчаси, 26-уй. Телефон — 33-33-90.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги

34-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

8—10 синф маълумотига эга бўлган йигит ва қизларни
қуйидаги ихтисослар бўйича

1989-1990 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ун ишлаб чиқариш корхоналарининг аппаратчиси, крупа ишлаб чиқариш корхоналарининг аппаратчиси, озуқа ем ишлаб чиқариш корхоналарининг аппаратчиси, донни қайта ишлаш корхоналарини прессловчиси, нон ёпиш саноати машина ва ускуналарини созловчи, совутиш қурилмалари ремонти ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича слесарь, нонвойлар, қандолатчилар тайёрлайди.

ЎҚИШ МУДДАТИ: 10-синф маълумоти билан — 1 йил, 8-синф маълумоти билан — 2 йил.

Билим юртига 8-синф маълумоти билан қабул қилинганлар 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртига 10-синф маълумоти билан қабул қилинганларга ойига 30 сўм стипендия берилади, ишлаб чиқариш практикаси вақтида ўқувчилар иш ҳақининг 50 проценти миқдорида пул мукофоти оладилар.

Билим юрти қошида кечки ўрта мактаб ишлаб турибди.

Спорт секциялари, бадиий ҳаваскорлик ва турли тўгараклар мавжуд.

Четдан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар ўрта ва олий ўқув юртларига ўқишга юборилади.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: директор номига ариза, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, паспорт ёки туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, соғлиги ҳақида справка (086/У формада), 6 та фотосурат (3х4 см.).

Тошкент шаҳар Халқ таълими бошқармаси

С. И. СТРЕЛКОВ НОМИДАГИ 2-ПОЛИГРАФЧИЛАР ЎРТА-ҲУНАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
янги ўқув йили учун

ўқувчилар қабул қилади

Билим юрти ўрта маълумотли фотонабор электрон қурилмаларида ишловчи оператор, корректор-ҳарф терувчи, офсет босма печатниклари, линотипчи, ҳарф терувчи, печатник ва муқовачиларни тайёрлайди.

БИЛИМ ЮРТИГА 15—18 ЁШДАГИ 8—10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЎҒИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти битирувчиларига тўлиқ ўрта маълумот ва ҳунар олганликлари ҳақида диплом берилади.

Ўқувчилар бепул кийим-бош ва 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

10-синфни битирганлар учун ўқиш муддати — 1 йил бўлиб, 30 сўм миқдорида стипендия билан таъминланадилар. 9-синфни тамомлаганлар II-курсга қабул қилинадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар Москва ва Львов полиграфия институтларига, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг полиграфия бўлимига ўқишга юбориладилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Зарурий ҳолларда ўқувчилар ётоқхона билан таъминланади.

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлик тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли), 6 дона фотосурат (3х4 см).

Адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор райони, Нурхон кўчаси, 21-уй (метронинг «СССР 50 йиллиги» станцияси, 13-троллейбус, 33-автобуснинг «Бўржар» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги

42-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989 — 1990 ўқув йили учун

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича юқори малакали мутахассислар тайёрлайди: сигареталар ишлаб чиқариш, машина ва агрегатларнинг оператори, токарь, электр пайвандчи, слесарь-ремонтчи.

Машғулотлар группалар комплектлашувига қараб бошланади.

Билим юртига ўрта маълумотга эга бўлган Тошкент шаҳри, шаҳарга яқин районларда яшовчи ва Совет Армияси сафида ўз хизмат бурчини ўтаб қайтган ёшлар қабул қилинади.

Ўқувчилар стипендия билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида уларга ишлаб топган маошининг 50 проценти берилади.

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло битирган ўқувчиларга олий ўқув юртларига киришлари учун йўлланма берилади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, турар жойидан справка, 4 та фотосурат (3х4 см.).

АДРЕС: Тошкент шаҳри, Ж. Обидова кўчаси, 70-уй (8, 24, 51, 91, 72-автобуслар; 2, 22, 25, 28, 29-трамвайларнинг «Ғалаба боғи» бекати). Телефонлар: 34-37-13, 34-57-13.

Ўқишга марҳамат!

В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси базасидаги

8-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ўқувчилар қабул қилади

УЧИШ АППАРАТЛАРИНИНГ ЙИҒУВЧИ СЛЕСАРИ, МЕХАНИКА ЙИҒУВ ИШЛАРИ СЛЕСАРИ, САНОАТ АСБОБ-УСКУНАЛАРИ РЕМОНТИ СЛЕСАРИ, СОНЛИ ПРОГРАММА БИЛАН БОШҚАРИЛАДИГАН СТАНОКЛАРНИНГ ОПЕРАТОРИ, ТОКАРЬ, ФРЕЗЕРЧИ, КЕНГ ПРОФИЛДАГИ СТАНОКЧИ.

ЎҚИШГА 8-10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

8-синф маълумотига эга бўлганлар учун ўқиш муддати — 1 — 2 — 3 йил.

1—2 ЙИЛЛИК ТАЪЛИМ ГРУППАЛАРИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН ЎҚУВЧИЛАРГА ДИПЛОМ ВА КАСБ ҲАҚИДАГИ ҲУЖЖАТ БЕРИЛАДИ.

Ўқиш ўзбек тилида олиб бориладиган группалар ҳам мавжуд.

2-3 йиллик таълим группаларига қабул қилинган ўқувчилар озиқ-овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

ЎҚИШНИ ТАМОМЛАГАЧ, УЛАРГА ТУГАЛЛАНГАН ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАҚИДАГИ ВА КАСБ ЭГАЛЛАГАНЛИК ҲАҚИДАГИ ҲУЖЖАТ ТОПШИРИЛАДИ.

Бир йиллик таълим группаларига кирган ўқувчиларга ойига 65 сўм стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ҳамма группаларнинг ўқувчиларига стипендия сақланган ҳолда иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

ЎҚИШ ДАВРИ УМУМИЙ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртида спорт секциялари, **бадиий ҳаваскорлик,** авиамоделчилик, радио ва фото **тўгараклар ишлаб турибди.**

Билим юртини «яхши» ва «аъло» баҳоларга тамомлаганларга техникум ва олий ўқув юртларининг кечки ва кундузги бўлимларига ўқишга киришлари учун йўлланма берилади.

БИЛИМ ЮРТИНИ ТАМОМЛАГАНЛАР В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИДА ИШ БИЛАН ТАЪМИНЛАНАДИЛАР.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: маълумот ҳақидаги ҳужжат, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома (паспорт), яшаш жойидан справка, ота-онасининг ишхонасидан справка, медицина справкаси, мактабдан характеристика, 6 дона фотосурат (3х4, 4х5 см).

Билим юрти адреси: 700128, Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Усмон Юсупов кўчаси, Авиация проезди, 10-уй (6, 10, 23-трамвайлар; 1, 4, 10, 14, 21-троллейбуслар; 17, 44, 48, 97-автобусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати). Телефон: 41-75-54.

В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи базасидаги

39-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ўқувчилар қабул қилади

ҚИЗЛАР УЧУН: ярим ўтказгичли приборлар ва интеграл микросхемаларни йиғувчилар, электрон саноат приборларини синовчилар, электрон саноат техника контроли бўлими контролёрлари;

ЙИГИТЛАР УЧУН: технологик ускуналарни созловчилар, **радиоэлектрон аппаратураларнинг монтажчилари, кенг профилдаги станокчи.**

ЎҚИШГА 8 ВА 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ КАЛИНИН, ОРЖОНИКИДЗЕ ВА ЯНГИЙЎЛ РАЙОНЛАРИДА ЯШОВЧИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 10 ой.

ЯРИМ ЎТКАЗГИЧЛИ ПРИБОРЛАР ВА ИНТЕГРАЛ МИКРОСХЕМАЛАРНИ ЙИҒУВЧИ, ЭЛЕКТРОН САНОАТ ТЕХНИКА КОНТРОЛИ БЎЛИМИ КОНТРОЛЁРИ, ЭЛЕКТРОН САНОАТ ПРИБОРЛАРИНИ СИНОВЧИ ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ҚИЗЛАР УЧУН ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Бу группалардаги ўқувчи қизлар ҳар ойда 77 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Ўқишни битирганларга эгаллаган касби бўйича малака олганлиги тўғрисида диплом берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Ўқишни битирганларга ўрта маълумот олганлиги ва эгаллаган касби бўйича малака берилганлиги тўғрисидаги диплом берилади.

Ўқувчилар ўқиш даврида ҳар куни 3 маҳал бепул овқат билан, ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Билим юрти ўқувчиларни информация ва ҳисоблаш техникаси фани бўйича ўқитиш «КУВТ-86» ҳисоблаш машинасига, спорт базасига эга. Вокал-чолғу ансамбли, самбо секцияси, радио ва техника ижодкорлиги тўгараклари ишлайди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, 086/У формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 8 дона фотосурат (4 та 3х4 см. ва 4 та 4х5 см. ҳажмида), ота-онасининг иш жойидан справка.

Билим юртини битирганлар база корхонасига ишга юбориладилар.

Мурожаат учун адрес: 700005, Тошкент шаҳри, Ленин райони, «Весна» кўчаси, 17-уй (5, 12, 26, 69 «э», 183-автобусларнинг «Узбум», 1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекатлари). Телефон — 91-14-51.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги
ТОШКЕНТ ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ

17-ТОШКЕНТ ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

ўқишга қабул қилади

Кенг профилдаги станокчи, рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, ярим автомат ва автомат машиналарида иш бажарувчи электр-газ пайвандчилар (пайвандлаш ишлари назоратчилари), **электр кўприк кранларининг кранчиси, механика-йиғув ишлари слесари, дурадгор** (қурувчи), **автослесарь (8-синф базасида);**

универсал токарь, электр-газ пайвандчи, ремонтчи-слесарь, механик-йиғув ишлари слесари (10 синф базасида).

Билим юртида группалар спорт билан шуғулланиш назарда тутилган ҳолда комплектланади.

Ўқишга киришда разрядли спортчилар алоҳида имтиёздан фойдаланадилар.

Билим юртига қабул қилинган ўқувчилар бепул овқат, спорт формаси ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати 10 синф ҳажмида маълумотлилар учун —10 ой, 8 синф ҳажмида маълумотлилар учун — 3 йил.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга ишлаб топилган меҳнат ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини муваффақиятли тамомлаган ўқувчилар (битириб чиқувчиларнинг 10 проценти) политехника институти, ҳарбий ўқув юртларида, авиация техникумида ўқишни давом эттиришлари мумкин. Ўқиш аълочилари (автоҳаваскорлар тўгарагида иштирок этганлар) билим юртини тамомлагач касб ўрганиб чиқиш билан бирга қўлларига «С» категориядаги ҳайдовчи гувоҳномасини олишлари мумкин.

Билим юрти замонавий техника ускуналари билан жиҳозланган хоналарга эга. Музика ва қўшиқ ихлосмандлари бадиий ҳаваскорлик тўгаракларида машғул бўлишлари мумкин.

Билим юртида стадион-спорт зали мавжуд, спортнинг барча турлари бўйича секциялар ишлаб турибди.

Билим юртига кириб ўқишни хоҳлаганлар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишади: ариза, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, маълумот ҳақидаги ҳужжат, яшаш жойидан ва ота-онасининг ишхонасидан справкалар, медицина справкаси, 6 дона фотосурат (4х5 ёки 5х6 см), ўқиш жойидан характеристика.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Куйбишев райони, Содиқов кўчаси, 6-уй (4, 5-троллейбусларнинг «Экскаватор заводи» бекати). Телефонлар: 68-68-74, 68-67-09, 68-67-08.

49-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти 8 ва 10-синф ҳажмида маълумотли ёшларни қуйидаги мутахассисликлар бўйича тайёрлайди: карамелчи-конфетчилар, қандолатчи, химик-лаборант, сотувчи, ошпаз, холодильник асбоб-ускуналарни ремонт қилиш бўйича слесарлар.

Ўқиш муддати 8 синф маълумотидаги йигит-қизлар учун 3 йил. Улар ўқиш даврида тўлиқсиз давлат таъминотида бўладилар.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 1 йил. Уларга ҳар ойда 30 сўм стипендия тўланади.

Билим юртига Тошкент шаҳрида ва Тошкент областининг Калинин ва Тошкент районларида пропискада бўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА КИРАДИ.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Машғулотлар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Ўқишни битирганлар БКК, «Ўртоқ» кондитер фабрикасига, «Тошпиво» ишлаб чиқариш бирлашмасига, «Ташплодоовощторг» ихтиёрига ишга юборилади.

Барча ўқувчиларга ишлаб чиқариш практикаси даврида маошининг 50 проценти ҳажмида ҳақ тўланади.

Билим юртида спорт секцияси, ВИА тўгараги ишлайди. Билим юртини муваффақиятли битирганларга олий ўқув юртларига имтиёзли равишда кириш учун йўлланмалар берилади.

Билим юртининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асли), турар жойидан ва ота-онасининг иш жойидан справкалар, таржимаи ҳоли, 286 формадаги медицина справкаси, 3х4 см. катталикдаги 8 дона фотосурат.

Адрес: 700080, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Истиқбол кўчаси, 3-уй (15, 23, 45, 68, 171, 183-автобусларнинг «Қўйлиқ» бозори» бекати). Телефон: 90-36-69.

ТЎЙЛАР МУБОРАК!

АВИАСОЗЛАР МАДАНИЯТ САРОЙИНИНГ

тўй тантаналарида маданий хизмат қилишга мослаштирилган ва замонавий репертуарга эга бўлган

«САМО» АНСАМБЛИ

БАХТ ВА ШОДЛИК ОҚШОМИНИ КЎНГИЛДАГИДЕК ЎТКАЗИШДА ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР!

Ансамблни кассага пул тўлаш йўли билан тўйхонага таклиф қилишингиз мумкин.

Буюртмалар олдиндан ҳар куни соат 17.00 дан Маданият саройининг 2-қават, 90-хонасида қабул қилинади.

Бизнинг адрес: Авиасозлар шаҳарчаси, Лисунов кўчаси, Авиасозлар маданият саройи (15, 23, 48, 72, 154, 164-автобуслар; 3, 23-трамвайларнинг «Маданият саройи» бекати. Метронинг «Чкалов» станциясигача борилади). Телефон: 96-55-81.

23—24 ИЮНЬ СОАТ 9.00 ДА
«БИЛИМЛАР УЙИ»ДА
(катта залда)

ЎЗБЕКИСТОН ССР 1989 ЙИЛГИ ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ УЧИНЧИ ЧИҚАРИЛИШИ БЎЙИЧА

ютуқлар тиражи ўйналади

ТИРАЖДА —

«ЖИГУЛИ» ВАЗ-21063 — 15 та.
«ЖИГУЛИ» ВАЗ-2108 — 15 та.
ИМЗ-8103 «УРАЛ» МОТОЦИКЛЛАРИ — 15 та.
«РАДИОТЕХНИКА-201» приставкали магнитофонлар — 40 та.
«СНЕЖИНКА» ХОЛОДИЛЬНИКЛАРИ — 30 та.
«РИГА-24 ДЕЛЬТА» МОПЕДЛАРИ —20 та.
«ВЕГА-331» МАГНИТОЛАЛАРИ — 40 та.
ва бошқа қимматбаҳо буюмлар ҳамда йирик пул ютуқлари

ЎЙНАЛАДИ.

Жами бўлиб тиражда 1.062 минг сўмлик 288 минг ютуқ, шу жумладан 408.840 сўмлик 730 та буюм ютуқлари ва 653.160 сўмлик 287.270 та пул ютуқлари ўйналади.

Кириш ҳамма учун бемалол.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, СОВХОЗЛАР, КОЛХОЗЛАР ВА КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

«ТАШОБЛГЛАВСНАБ»нинг

КОММЕРЦИЯ-АХБОРОТ МАРКАЗИ

22-23 июнда

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА

тақчил турли материаллар ва харидоргир бошқа маҳсулотларни сотиш бўйича

КИМ ОШДИ САВДО-ЯРМАРКАСИНИ ЎТКАЗАДИ

Ярмарка қуйидаги адресда жойлашган, («Ташоблстрой» биноси залида ўтказилади): Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 17-уй. Ярмарка соат 11.00 дан бошлаб очиқ; ким ошди савдоси эса 23 июнь соат 13.00 да бошланади.

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОН ОШХОНАЛАР ТРЕСТИ

аёллар ва қиз болаларни қисқа муддатли ошпазлар миллий группасига —

11 ОЙЛИК КУРСЛАРГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш даврида ўқувчилар ўз қийматидаги таомлар, махсус кийим-бош билан таъминланадилар, ойига 54-63 сўм иш ҳақи оладилар.

Курсларни тамомлагач ўқувчиларга 3-разрядли ошпаз гувоҳномаси берилади.

Машғулотлар — группаларнинг комплектлашувига қараб бошланади.

Хоҳловчилар ишчи ёшлар мактабида ўқишлари ҳам мумкин.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Чилонзор массиви, 11-квартал, 35-уй, кадрлар бўлими. Телефон — 76-49-54.

Республика электромедицина техникуми томонидан **Раимов Асқаржон Маннопович** номига берилган ЛТ-1 069670 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Акмал Икромов районидаги 106-ўрта мактаб томонидан **Ибрагимов Абдулло Мўминович** номига берилган 474139 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар, Ҳамза, районидаги 213-ўрта мактаб томонидан **Мадалиева Наргис Худойбергановна** номига берилган 513169-номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Кино

22 ИЮНДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЙНА, ЎЙНА» (катта зал, 18.30, 20.40; кичик зал, 17, 19.30).
Чайка — «ЎЙНА, ЎЙНА» (18.30, 21.00).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ОЗОДЛИККА ҚАЙТИШ» (18, 20.00).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ОЗОДЛИККА ҚАЙТИШ» (жуфт соатларда); «МАРВАРИД» (17, 20.00)
Дружба — «КАЛХАТЛАР ЎЛЖАСИНИ УЛАШМАЙДИ» (17, 18, 20.40); «МАРВАРИД» (20.00).
Восток — «ҚАСОСКОР» (18.30, 21.00).
Лисунов номли — «ЖОДУ ҚИЛИНГАН ИЛОНЛАР ВОДИЙСИ» (17, 19, 21.00).
Нукус — «ЎЙНА, ЎЙНА» (18.30, 20.45).
Ватан — «ИШҚ ЛАҲЗАСИ» (17, 20.00).
Қозоғистон — «ЎЙНА, ЎЙНА» (17, 18, 20.00).
Хива — «РОК УСЛУБИДАГИ ФОЖИА» (22.00).

23 ИЮНДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЎЙНА, ЎЙНА» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.40; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).
Чайка — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «СИНДБОДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (10, 12, 14, 16, 18, 20.00),; «ФОНТАН» (21.30).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «МАРВАРИД» (11, 14, 17, 20.00).
Восток — «ҚАСОСКОР» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Нукус — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).
Ватан — «ИШҚ ЛАҲЗАСИ» (11, 14, 17, 20.00).
Қозоғистон — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).
Хива — «МАҚОЛА» (22.00).
Москва — «ЎЙНА, ЎЙНА» (11, 16, 20.40).

М. Қорнёқубов номли Ўзбек давлат филармонияси маъмурияти

Ўзбекистон ССР халқ артисти БОБОМУРОД ҲАМДАМОВнинг бетоблиги сабабли 20—21 июнь кунларига эълон қилинган КОНЦЕРТЛАР 30 июнга ва 1 июлга кўчирилганлигини

МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

Харид қилинган билетлардан кўрсатилган кунларда томошабинлар фойдаланишлари мумкин.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ

4ВМ 10—120/9 маркали компрессорни 2ВМ 10 — 63/9 маркали компрессорга

АЛМАШТИРАДИ

Справкалар учун телефонлар: 48-65-05, 48-66-26, 48-33-21.

ТОШКЕНТ АГРЕГАТ ЗАВОДИ.

«СОЮЗРЕКЛАМА» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи — 126.670

Р—09764. Ички саҳифаларга 17.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Б. 2106. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10